

RAPORT

Monitorizarea achizițiilor de
valoare mică realizate de 6
Direcții de educație din
mun. Chișinău

Cuprins

Acronime	2
Întroducere	3
Aspecte metodologice	4
1. Context	8
1.1. Reformele domeniului achizițiilor de valoare mică din anii 2015 - 2023	8
1.2. Noi reguli pentru realizarea și raportarea achizițiilor de valoare mică	9
1.3. Reglementări suplimentare privind achizițiile de valoare mică în mun. Chișinău	13
2. Monitorizarea achizițiilor publice de valoare mică realizate de Direcțiile Educație, Tineret și Sport din municipiului Chișinău	14
2.1. Achiziții de valoare mică petrecute în SIA „RSAP” MTender	14
2.2. Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău	16
2.3. Direcția Educație, Tineret și Sport Botanica	20
2.4. Direcția Educație, Tineret și Sport Buiucani	24
2.5. Direcția Educație, Tineret și Sport Centru	28
2.6. Direcția Educație, Tineret și Sport Ciocana	32
2.7. Direcția Educație, Tineret și Sport Râșcani	35
2.8. Companiile cu cel mai mare număr de contracte directe încheiate cu Direcțiile de educație din mun. Chișinău	39
3. Constatări privind riscurile sistemice în procesul achizițiilor de valoare mică	43
3.1. Riscuri cauzate de implementare neconformă de către autoritățile contractante a prevederilor legale privind achizițiile de valoare mică	44
3.2. Riscuri cauzate de lacunele sau deficiențele cadrului legal și normativ privind achizițiile de valoare mică	47
3.3. Alte riscuri sistemice	47
4. Concluzii și recomandări	49
4.1. Concluzii	49
4.2. Recomandări pentru procesul de achiziție de valoare mică	51
Anexe:	54

Acronime

AAP - Agenția Achiziții Publice

AC - Autoritate contractantă

AVM - Achiziții de valoare mică

CMC - Consiliul municipal Chișinău

COP - Cererea ofertelor de prețuri

CPV - Vocabularul comun al achizițiilor publice (Common Procurement Vocabulary)¹

DETS - Direcția Educație, Tineret și Sport

DGETS - Direcția Generală Educație, Tineret și Sport

GL - Grup de Lucru pentru achiziții publice

HG - Hotărâre de Guvern

LD – Licitație deschisă

NFP – Negociere fără publicare

PA - Plan de achiziții

SIA „RSAP” MTender - Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice”

RM - Republica Moldova

¹ [HG nr. 339 din 26-05-2017 pentru aprobarea Regulamentului privind Vocabularul comun al achizițiilor publice \(CPV\)](#)

Întroducere

Prezentul raport include rezultatele monitorizării achizițiilor publice de valoare mică, realizate de șase direcții de educație din municipiul Chișinău în perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024. Scopul monitorizării constă în a contribui la creșterea integrității achizițiilor de valoare mică realizate de autoritățile contractante monitorizate. În cadrul raportului sunt analizate aspecte ce țin de respectarea principiilor de transparență și competitivitate în gestionarea resurselor financiare pentru achizițiile de valoare mică. De asemenea, raportul examinează și impactul Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat în anul 2022², asupra eficienței procesului de achiziție și asupra evitării riscurilor de corupție la realizarea achizițiilor de valoare mică.

Prin realizarea procesului de monitorizare se urmărește și identificarea eventualelor probleme sistemice de implementare a regulamentului, precum și formularea unor recomandări pentru îmbunătățirea practicilor în achizițiile de valoare mică, atât pentru autoritățile monitorizate, cât și pentru autoritățile centrale responsabile - Agenția Achiziții Publice și Ministerul Finanțelor.

Acest raport a fost elaborat în cadrul proiectului „Creșterea integrității achizițiilor de valoare mică realizate de 5 direcții de educație din mun. Chișinău”, implementat de către Asociația Obștească „Părinți Solidari”, în calitate de beneficiară a unui sub-grant oferit de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” în colaborare cu Parteneriatul pentru Transparență din SUA, în cadrul proiectului „Consolidarea integrității în achizițiile publice”. Proiectul urmărește susținerea reformelor în domeniul achizițiilor publice în Moldova, care vor spori transparența și corectitudinea achizițiilor publice prin abilitarea cetățenilor de a responsabiliza instituțiile relevante.

Opiniile exprimate în articol reprezintă responsabilitatea exclusivă a Asociației Obștești „Părinți Solidari” și nu reflectă sub nicio formă punctele de vedere ale IDIS „Viitorul”, ale Parteneriatului pentru Transparență (PTF) sau a donatorilor.

² [HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de valoare mică](#), intrat în vigoare la 01.07.2023.

Aspecte metodologice

Analiza efectuată a vizat evoluția cadrului normativ în domeniul achizițiilor de valoare mică pentru perioada 2015-2023, identificând și documentând principalele modificări legislative. Un aspect esențial pe care s-a focusat procesul de monitorizare a fost adoptarea și aplicarea noilor reglementări privind achizițiile de valoare mică (în continuare - AVM), intrate în vigoare la 1 iulie 2023, care reglementează atât procesul de desfășurare a achizițiilor, cât și raportarea acestora în Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” (SIA „RSAP” MTender). Aceste modificări **au fost analizate din perspectivă normativă și aplicativă** pentru a înțelege impactul lor asupra eficienței și transparenței achizițiilor publice.

Extragerea datelor din SIA „RSAP” MTender și procesarea acestora

Pentru monitorizarea achizițiilor de valoare mică s-au utilizat datele publice disponibile în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice SIA „RSAP” MTender (în continuare – SIA „RSAP” MTender). Au fost extrase toate înscrierile din MTender referitoare la:

- **achizițiile de valoare mică publicate** în perioada anilor 2018 - 2024 de către cele șase direcții monitorizate;
- **achizițiile de valoare mică raportate** de cele șase direcții de educație drept realizate prin factură și contract direct, în perioada 1 iulie 2023 – 30 iunie 2024.

Informațiile despre achizițiile de valoare mică raportate au fost colectate de 4 ori, în conformitate cu perioadele limită stabilite pentru raportare – 15 octombrie 2023, 15 ianuarie 2024, 15 aprilie 2024 și 15 iulie 2024. Pentru ca rezultatele extragerii să fie mai complete și să includă și procedurile raportate cu întârziere, datele au fost extrase la distanță de 2-3 săptămâni de la datele limită enumerate mai sus.

Informația colectată a fost ulterior inclusă în tabele, prelucrate și sistematizate manual pentru a facilita identificarea **indicatorilor de risc**. Acești indicatori au fost definiți în baza prevederilor legale și a bunelor practici de monitorizare aplicabile în domeniul achizițiilor de valoare mică.

Indicatori de risc

1. Încălcarea termenul limită de raportare a achizițiilor de valoare mică

Potrivit *pct.70 al Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică*³: „Autoritatea/entitatea contractantă este obligată să prezinte trimestrial, până la data de 15 a lunii următoare, în SIA „RSAP” MTender, informația cu privire la achizițiile publice de valoare mică realizate”.

Deși această obligație este stipulată clar în Regulament, legislația actuală, inclusiv *Codul Contravențional al RM*⁴, **nu prevede sancțiuni** specifice pentru nerespectarea termenelor de raportare. Aceasta creează o breșă în cadrul legal, care poate afecta transparența și conformitatea achizițiilor de valoare mică.

2. Depășirea pragului legal prevăzut pentru achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct

Norma legală prevede achiziționarea prin contract direct a următoarelor categorii:

- **bunuri și servicii** - cu condiția valorii estimate de până la 150 mii lei (fără TVA);

³ [HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de valoare mică](#)

⁴ [Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218 din 24.10.2008](#)

- lucrări - până la suma valorii estimate de 200 mii lei (fără TVA).

Pentru achiziții cu valoarea estimată mai mare decât sumele menționate, se aplică modalitatea de achiziție de valoare mică realizarea prin platforma MTender.

Pentru descurajarea situațiilor de nerespectare a pragurilor financiare prevăzute pentru achizițiile prin contracte directe, pot fi aplicate prevederile art. 327/1 alin.3 al Codului Contravențional al RM⁴, conform căruia planificarea achizițiilor publice cu încălcarea prevederilor actelor normative se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

3. Necoresponderea obiectului achiziției cu tipul de contract încheiat

Un alt indicator de risc identificat este neconcordanța între obiectul achiziției și tipul de contract raportat. De exemplu, în anumite cazuri, la rubrica „Obiectul achiziției” este menționat „lucrări”, dar tipul contractului selectat este „bunuri” sau „servicii”, iar codul CPV (Vocabularul Comun al Achizițiilor Publice) este corespunzător unei alte categorii. Astfel de neconcordanțe pot fi pot reflecta fie erori umane, fie practici incorecte, cu scopul de a crește valoarea contractului direct.

Codul Contravențional al RM⁴, nu prevede sancțiuni specifice pentru situațiile de necorespondere a obiectului achiziției cu tipul contractului.

4. Valoarea estimată a achiziției este diferită de prețul contractului fără TVA

În situația în care cea mai mare parte a AVM nu sunt incluse în planurile anuale de achiziții a autorităților contractante și aceste achiziții se realizează prin factura de plată sau prin contract direct, se atestă o lipsă a informațiilor precise cu privire la valoarea estimată a achizițiilor menționate.

Totodată, cu considerația lipsei planificării deficitare a AVM, precum și a faptului că raportarea acestora se realizează după emiterea facturii sau semnarea contractului, se presupune că valorile indicate la rubricile „Preț achiziție fără TVA” și „Valoarea estimată” ar urma să fie identice.

În cazul în care valorile menționate nu corespund, astfel de cazuri ar putea fi indicatori a unor situații de risc, precum erori umane la introducerea datelor despre AVM, sau încălcări legale, cum ar fi neincluderea achizițiilor de valoare mică în Planul de achiziții al autorităților contractante.

Pentru neplanificarea achizițiilor publice sau planificarea acestora cu încălcarea prevederilor actelor normative, Codul Contravențional al RM⁴ (art. 327/1 alin. 3) prevede sancțiuni cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

5. Valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA

Astfel de situații le considerăm un indicator de risc, în condițiile în care companiile care participa la achiziții publice de obicei sunt companii cu potențial economic ridicat și respectiv livrări, a căror valoare cumulată depășește 1,2 milioane de lei în 12 luni consecutive. Astfel de companii sunt plătitoare de TVA la cota-standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a livrărilor efectuate, și/sau cote reduse în mărime de 8% pentru o listă scurtă de produse, preponderent produse alimentare.

Doar în foarte puține cazuri o achiziție poate beneficia de scutire la plata TVA, printre acele cazuri fiind:

- proiectele de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte⁵;
- companii tinere sau cu livrări sub 1,2 milioane de lei anual.

În situația în care vedem un număr mare de contracte a căror valoare finală nu include TVA, acestea ar putea fi potențiale cazuri de abuz sau evaziune fiscală, în scopul de a continua obținerea contractelor directe din banii publici pentru grupurile de companii afiliate, respectiv, considerăm necesară sesizarea organelor competente și monitorizarea țintită a evoluției cazurilor respective.

6. Divizarea achizițiilor publice de valoare mică

Norma legală interzice expres divizarea achizițiilor planificate de bunuri, servicii și lucrări prin încheierea unor contracte separate în scopul aplicării altei proceduri de achiziție decât cea, care ar fi fost utilizată conform actelor normative⁶.

În cadrul efortului dat de monitorizare, în vederea identificării potențialilor cazurilor de divizare, am aplicat următorul criteriu: **codul CPV indicat în procedură de achiziție să reprezinte aceeași categorie** (primele cinci cifre identice, de ex. XXXXX000-Y) **pentru trei sau mai multe achiziții de valoare mică petrecute în perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024.**

Conform art. 327/1 alin.3 al Codului Contravențional al RM⁴, divizarea achiziției publice prin încheierea unor contracte separate în scopul aplicării altei proceduri de achiziție decât cea care ar fi fost utilizată conform actelor normative, se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

7. Grupuri de operatori economici „preferați” și de companii înrudite

Conform prevederilor Regulamentului⁷, Autoritățile Contractante au dreptul de a **achiziționa direct** bunuri, servicii și lucrări, în baza facturii de plată, sau de a **încheia contracte directe** cu operatorul economic, asigurând respectarea principiilor utilizării eficiente a resurselor financiare, transparența, obiectivitatea și imparțialitatea procesului de achiziție și încrederea publică față de acesta.

Ca urmare a extragerii și analizei datelor din MTender, am reușit să generăm o listă de companii „preferate” de către Direcțiile Educație, Tineret și Sport din municipiul Chișinău, în această categorie fiind incluse **companiile care au fost contractate direct de trei sau mai multe ori în perioada de monitorizare.** Acest indicator de risc se conturează mai bine în cazul monitorizării simultane a tuturor celor șase Direcții Educație, fapt care scoate în evidență liste comune de companii „preferate” ale unor Direcții Educație și faptul că se acționează la unison în acele Direcții.

În mai multe cazuri, astfel de situații apar ca urmare a divizării achizițiilor publice, pentru care în **art. 327/1 alin.3 al Codului Contravențional al RM³** sunt prevăzute sancțiuni sub formă de amendă în valoare de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

⁵ [HG nr. 246 din 08.04.2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte](#)

⁶ [Legea privind achizițiile publice 131 din 03.07.2015, HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de valoare mică](#)

⁷ [HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de valoare mică](#)

Pentru fiecare procedură de AVM raportată, au fost verificați indicatorii de risc, iar în cazul activării anumitor indicatori, informațiile au fost colectate și sistematizate.

În baza rezultatelor procesării datelor și listei achizițiilor de valoare mică, pentru care au fost identificați indicatori de risc, au fost formulate și expediate scrisori de sesizare către Direcțiile de educație, precum și către Agenția Achiziții Publice, care are statut de agent constator și împuternicire de a aplica sancțiuni.

1. Context

1.1. Reformele domeniului achizițiilor de valoare mică din anii 2015 - 2023

Reforma majoră a sectorului achizițiilor publice în Republica Moldova a demarat efectiv în vara anului 2015, după lungi consultări publice, prin aprobarea **Legii privind achizițiile publice nr.131 din 3 iulie 2015**⁸, care a intrat în vigoare la 1 mai 2016. În varianta inițială, legea menționată se aplica contractelor de achiziții publice a căror valoare estimată, fără TVA, este egală cu sau mai mare decât următoarele praguri:

- a) pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii – **80 000 lei**;
- b) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – **100 000 lei**.

Pentru contractele cu valori sub aceste praguri, cadrul legislativ secundar - **Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică**⁹ a fost aprobat unsprezece luni mai târziu prin HG nr.665 din 27 mai 2016. Reglementarea prevedea expres faptul că *Autoritatea contractantă este obligată să întocmească și să prezinte anual, până la data de 1 februarie a anului următor, inclusiv în varianta electronică, Agenției Achiziții Publice o dare de seamă privind contractele de achiziții publice de valoare mică semnate și înregistrate în perioada de referință*. Cadrul legal și normativ nu conținea nici o prevedere privind obligațiunile de publicare în spațiul public a informațiilor despre achizițiile de valoare mică realizate.

De la prima aprobare, pragurile pentru achizițiile de valoare mică, prevăzute în Legea achizițiilor publice au fost modificate de câteva ori.

Tabel nr.1: Modificarea pragurilor contractelor de achiziții asupra cărora se aplică Legea 131/2015 privind achizițiile publice

Obiectul contractului	Pragurile contractelor de achiziții publice, conform Legii 131/2015, MDL, (fără TVA)		
	Anul 2015	Anul 2018 ¹⁰	Anul 2023 ¹¹
Bunuri și servicii	80 000	200 000	300 000
Lucrări	100 000	250 000	375 000

Pe de altă parte, pragurile stabilite în **Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică** (HG 665/2016) au rămas neschimbate până la abrogarea Hotărârii de Guvern respective în anul 2022¹². Acest fapt a lăsat un interval neclar de reglementare pentru contractele de achiziții publice cu valori între pragurile stabilite prin Legea și Regulamentul menționat, pentru o perioadă de peste patru ani.

⁸ [Legea privind achizițiile publice 131 din 03.07.2015](#)

⁹ [HG nr.665 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică](#)

¹⁰ [modificări aprobate prin Legea Parlamentului 319 din 30.11.2018, MO 480-485 din 14.12.2018 art. 804](#)

¹¹ [modificări aprobate prin Legea Parlamentului 7 din 02.02.2023, MO53-56/18.02.2023 art.94; în vigoare 01.07.2023](#)

¹² [prin HG nr. 870 din 14.12.2022 de aprobare a unui nou Regulament cu privire la achizițiile de valoare mică](#)

Un alt pas important în reformarea sectorului achizițiilor publice a avut loc în octombrie 2018, când au fost aprobate o serie de hotărâri de guvern și acte ale Ministerului Finanțelor¹³, vizând lansarea SIA „RSAP” MTender.

Unul din principiile fundamentale ale sistemului „RSAP” MTender este principiul „**toți văd totul**”¹⁴. Acest principiu a fost aplicat obligatoriu odată cu lansarea Mtender, în anul 2018, pentru achizițiilor de valoare mare: *Cererea ofertelor de prețuri și Licitațiile deschise*. Pentru realizarea *Achizițiilor de valoare mică* în MTender a fost dezvoltat parțial un funcțional care prevedea printre altele și generarea digitală, în sistemul MTender, a contractului de achiziții, inițiativă care din păcate nu a fost finalizată și respectiv, ulterior s-a renunțat la acest funcțional. **Pentru Achizițiile de valoare mică NU a fost prevăzută obligativitatea petrecerii și raportării în SIA „RSAP”**.

1.2. Noi reguli pentru realizarea și raportarea achizițiilor de valoare mică

La finele anului 2022, prin Hotărâre de Guvern a fost aprobat un nou *Regulament cu privire la achizițiile publice de valoare mică*¹⁵, termenul de intrare în vigoare al acestuia fiind stabilit pentru data de 1 iulie 2023.

În conformitate cu prevederile acestui regulament, a fost elaborată și implementată o nouă funcționalitate, destinată raportării achizițiilor de valoare mică, realizate în baza facturii de plată sau prin contract direct.

Astfel în SIA „RSAP” (<https://mtender.gov.md/>) a fost creată o nouă rubrică unde

se publică informația respectivă, aceasta fiind plasată în meniul principal - *Buletinul Achizițiilor Publice* - [Raportare achizițiile de valoare mică](#).

1.2.1. Pragurile achizițiilor de valoare mică

Odată cu intrarea în vigoare a noului *Regulament privind achizițiile publice de valoare mică*¹⁵ (denumit în continuare *Regulament*), toate achizițiile de valoare mică au fost reglementate în corespundere cu pragurile stabilite în *Legea privind achizițiile publice*⁸. Modalitățile de achiziționare și

¹³ [Comunicat privind publicarea în Monitorul Oficial a unor hotărâri ale Guvernului și acte ale Ministerului Finanțelor privind achizițiile publice](#)

¹⁴ [MTender – un nou nivel al achizițiilor publice în Republica Moldova](#)

¹⁵ [HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de valoare mică](#)

pragurile aferente acestora, stabilite de prevederile *Regulamentului*, sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel nr.2. Modalități de achiziționare și praguri în cadrul procedurilor de achiziții de valoare mică, începând cu 01.07.2023

Modalitate de achiziționare	Obiectul achiziției	Prag fără TVA	Termen de depunere a ofertelor
Factura de plată	Bunuri	< 50 000 lei	X
	Servicii		
	Lucrări		
Contract direct	Bunuri	< 150 000 lei	X
	Servicii	< 200 000 lei	
	Lucrări	< 300 000 lei	
	Servicii anexa 2 din Legea 74/2020	< 300 000 lei	
Prin intermediul SIA "RSAP"	Bunuri	< 300 000 lei	cel puțin 2 zile
	Servicii	< 375 000 lei	
	Lucrări	< 600 000 lei	
	Servicii anexa 2 din Legea 74/2020	< 600 000 lei	

Noul *Regulament* a introdus măsuri care sporesc parțial transparența achizițiilor publice de valoare mică, instituind un mecanism nou de raportare a achizițiilor publice de valoare mică: *trimestrial, până la data de 15 a lunii următoare, în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice”*, datele fiind disponibile pentru vizualizarea tuturor persoanelor interesate.

Totuși, *Regulamentul* nu stabilește în mod expres modalitatea de raportare a finalității procedurilor de achiziție desfășurate prin SIA „RSAP” MTender pentru contractele de bunuri și servicii cu valori cuprinse între 150 000 și 300 000 lei, respectiv pentru lucrările cu valori între 200 000 lei și 375 000 lei (fără TVA).

1.2.2. Proceduri de raportare a achizițiilor de valoare mică

Menționăm faptul că instrumentele tehnice de raportare a achizițiilor publice de valoare mică (realizate prin factură de plată și contract direct) disponibile pe cele două platforme de achiziții (<https://mtender.gov.md/> și <https://achizitii.md/ro/>) sunt similare și presupun completarea de formulare digitale, care necesită același efort pentru completare, ca și în cazul achizițiilor publice de valoare mare (COP, LD). Considerăm acest fapt drept unul, care nu se încadrează în conceptul de proceduri simple și rapide a achizițiilor directe, și care consumă ineficient din resursele autorității contractante, crește riscul de apariție a erorilor la completarea datelor și reprezintă un factor demotivant pentru procesul de raportare a achizițiilor de valoare mică.

Completarea datelor solicitate este realizată preponderent manual, iar cea mai mare parte a câmpurilor sunt obligatorii pentru a fi completate. Astfel, pentru raportarea unei achiziții directe în SIA „RSAP” MTender, premergător este necesar de a efectua următoarele operații:

1. Crearea **liniei de buget**: *denumirea obiectului achiziției, persoana de contact, perioada desfășurării procedurii de achiziție, cod CPV;*
2. Completarea rubricii **Sursă de finanțare**: *sursă de finanțare, plătitor, IBAN (opțional), argumentarea finanțării (opțional), valoarea estimată fără TVA, perioada desfășurării procedurii de achiziție;*
3. Completarea rubricii **Planificare**: *tipul procedurii, denumirea obiectului achiziției, descrierea succintă a achiziției, perioada desfășurării procedurii de achiziție, IBAN, suma alocată (opțional).*

Pentru înregistrarea datelor propriu-zise privind contractul/factura de achiziții de valoare mică se cere completarea următoarelor rubrici:

4. Datele despre instituție: *denumirea instituției, localitatea, IDNO, adresa, telefonul de contact, număr de fax, adresa de internet, email;*
5. Informații despre persoana de contact: *nume, prenume, telefonul de contact, email;*
6. Documentația de atribuire;
7. Informații privind procedura de achiziție: *denumirea obiectului achiziției, cod CPV, achiziția a fost inclusă în planul de achiziții al autorității/entității contractante, valoarea estimată fără TVA;*
8. Informația despre loturi: *denumirea obiectului lotului, prețul total (fără TVA), prețul total (inclusiv TVA), denumirea operator economic, codul fiscal/IDNO, regiune, localitate, adresa, cod poștal;*
9. Contractul de achiziție încheiat/factura de plată: *numărul contractului/facturii de plată, valoarea contractului/facturii de plată fără TVA, valoarea contractului/facturii de plată inclusiv TVA;*
10. Perioada valabilitate contract încheiat/ factura: *de la, până la, codul CPV, denumirea bunurilor, serviciilor, lucrărilor, unitate de măsură, cantitatea, prețul unitar (fără TVA).*

În cazul achizițiilor cu mai multe loturi, o parte dintre aceste rubrici se completează pentru fiecare lot în parte.

În contextul complexității procesului de raportare a achizițiilor de valoare mică menționăm că, începând cu 1 ianuarie 2021¹⁶ a fost introdusă obligativitatea prezentării facturilor fiscale electronice (e-factura) la efectuarea livrărilor impozabile în cadrul achizițiilor publice pe teritoriul țării.

Reieșind din instrumentele și posibilitățile disponibile, este greu de înțeles soluția tehnică birocratică și complexă de **Raportare a achizițiilor de valoare mică** propusă de autorități, și utilizată până la data prezentului raport. Integrarea datelor din sistemul **eFactura** în SIA „RSAP” MTender, ar permitea digitalizarea mai multor procese și ar reduce considerabil atât din timpul necesar pentru raportarea achizițiilor de valoare mică, cât și ar contribui la evitarea erorilor umane în procesul de introducere manuală a informațiilor respective.

1.2.3. Funcționalul de raportare a achizițiilor de valoare mică și instruirea autorităților contractante

Ministerul Finanțelor, la 3 iulie 2023, a anunțat lansarea funcționalului de raportare a achizițiilor de valoare mică prin intermediul platformei electronice de achiziții

¹⁶ [Comunicat privind utilizarea obligatorie în cadrul achizițiilor publice a serviciului electronic „e-Factura”](#)

<https://mtender.gov.md/>¹⁷. De asemenea, a fost publicat un **Ghid de utilizare**¹⁸ care oferă instrucțiuni și orientări clare privind modul de utilizare a platformei pentru raportarea corectă a achizițiilor. Este de remarcat faptul că proprietățile fișierului PDF al ghidului indică data de creare 12 septembrie 2023.

Primele instruiți privind noile condiții de raportare a achizițiilor de valoare mică, planificate pentru 3 octombrie 2023, au fost anunțate de Agenția Achiziții Publice în data de 27 septembrie 2023. Menționăm acest fapt cu considerația că primul termen de raportare a achizițiilor publice de valoare mică realizate în trimestrul anterior - 15 octombrie 2023, expira la mai puțin de două săptămâni de la instruirea menționată.

Ulterior, Agenția Achiziții Publice a mai publicat pe pagina sa web câteva **Comunicate** privind raportarea achizițiilor de valoare mică: la 30 octombrie 2023¹⁹, 11 ianuarie 2024²⁰, 24 aprilie 2024²¹, prin care atenționează autoritățile contractante referitor la necesitatea și modalitățile de raportare a achizițiilor de valoare mică realizate.

În același timp, doar una din platformele private de achiziții publice (<https://achizitii.md/ro/>) a dezvoltat **funcționalul de raportare a achizițiilor de valoare mică**, iar informația despre AVM raportate pot fi accesate în [rubrica Contracte](#) de pe pagina principală.

În data de 20 octombrie 2023, platforma <https://achizitii.md/ro/> a petrecut o prezentare online a funcționalității noi de raportare a achizițiilor de valoare mică. În invitațiile la evenimentul dat a fost inclus și un link către *Ghidul tehnic pentru Cumpărători*²². Un alt eveniment a fost realizat în data de 14 iunie 2024 - prezentare online gratuită dedicată raportării în conformitate cu HG 870/2022, în cadrul căreia au fost descriși pașii necesari pentru raportarea unui contract direct sau a unei achiziții prin factură pe platforma <https://achizitii.md/ro/>. Invitațiile la ambele evenimente au fost expediate prin email doar către companiile înregistrate pe platforma data.

În situația descrisă, concluzionăm că, începând cu data de 1 iulie 2023, pentru autoritățile contractante a devenit obligatorie realizarea AVM în baza Regulamentului nou, care impune și prezentarea trimestrială, până la data de 15 a lunii următoare, pe platforma MTender, a informației cu privire la achizițiile publice de valoare mică realizate.

Doar că, la nivel practic, **condițiile necesare pentru raportare** (funcționalul tehnic și instrucțiunile pentru realizarea procesului de raportare și activitățile de instruire a personalului responsabil) nu au fost disponibile până aproape de data primului termen limită de raportare (15 octombrie 2024). Astfel, Guvernul Republicii Moldova nu a asigurat implementarea în termen a instrumentelor de raportare a AVM conform prevederilor noului Regulament, fapt care a creat confuzii, a întârziat și a complicat mult aplicarea noului instrument de raportare a AVM.

¹⁷ I.P. „CTIF”, de comun cu Ministerului Finanțelor, anunță lansarea funcționalului de raportare a achizițiilor de valoare mică prin intermediul platformei electronice de achiziții „MTender.md”

¹⁸ [Ghid de utilizare](#)

¹⁹ [Comunicat din 30 octombrie 2023 privind raportarea achizițiilor de valoare mică](#)

²⁰ [Comunicat \(repetat\) din 11 ianuarie 2024 privind raportarea achizițiilor de valoare mică](#)

²¹ [Comunicat din 24 aprilie 2024 privind raportarea achizițiilor de valoare mica](#)

²² [Ghidul tehnic pentru cumpărători](#)

1.3. Reglementări suplimentare privind achizițiile de valoare mică în mun. Chișinău

Pe lângă prevederile legislative și normative adoptate la nivel central, menționate în capitolele anterioare, autoritățile locale au posibilitatea de a completa cadrul legal în domeniul achizițiilor publice, implementând reglementări suplimentare.

În cazul municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău (CMC) a aprobat, în perioada 2017-2020, o serie de decizii, prin care au fost impuse instituțiilor din subordinea sa, condiții speciale pentru realizarea achizițiilor publice de valoare mică. Printre acestea se numără:

- **Decizia CMC nr. 15/8 din 22.12.2017** *“Cu privire la obligarea entităților publice subordonate Primăriei și Consiliului municipal Chișinău de a efectua achizițiile publice de mică valoare prin intermediul noului sistem de achiziții publice electronice – MTender”²³;*
- **Decizia CMC nr.9/15 din 16.01.2019** *”Despre operarea unor modificări în decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 15/8 din 22 decembrie 2017 (mărirea pragurilor)²⁴;*
- **Decizie CMC nr.2/21 din 22.02.2019** *”Cu privire la abrogarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 15/8 din 22.12.2017”²⁵;*
- **Decizie CMC nr.2/2 din 06.02.2020** *”Cu privire la efectuarea achizițiilor publice prin intermediul sistemului de achiziții publice electronice - MTender”²⁶;*
- **Decizie CMC nr.7/9 din 09.06.2020** *”Cu privire la modificarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/2 din 06 februarie 2020” (achizițiile pe durata perioadei pandemice)²⁷.*

Inițial, prin **Decizia nr. 15/8 din 22.12.2017**, toate entitățile publice subordonate Primăriei municipiului Chișinău au fost obligate să efectueze toate achizițiile publice de valoare mică prin platforma MTender. Aceste prevederi au fost valabile până la abrogarea lor prin **Decizia CMC nr.2/21 din 22.02.2019**.

După aproape un an, **Decizia CMC nr. 2/2 din 06.02.2020** a reintrodus obligativitatea de a realiza achizițiile de valoare mică prin MTender, cu excepția achizițiilor cu valoarea estimată sub 80000 lei (fără TVA). Ulterior, în contextul pandemiei, prin **Decizia CMC nr. 7/9 din 09.06.2020**, s-au realizat modificări la decizia anterioară (nr. 2/2 din 06.02.2020), introducând un punct suplimentar care prevede: *„Ca excepție de la prevederile punctului 1 - 3 din decizia nr. 2/2 din 06 februarie 2020 „Cu privire la efectuarea achizițiilor publice prin intermediul sistemului de achiziții publice electronice MTender vor fi achizițiile efectuate în perioada Stării de urgență în sănătate publică, de către Direcția generală asistență socială și sănătate și IMSP municipale privind achiziționarea serviciilor de transport, serviciilor de alimentare a personalului medical a IMSP Centrul COVID-19, echipamente de protecție (halate, bonete, mănuși, măști, ecrane de protecție, respiratoare, combinezoane) dispozitive medicale și alte produse de uz medical necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19”.*

²³ [Decizia CMC nr. 15/8 din 22.12.2017](#)

²⁴ [Decizie CMC nr.9/15 din 16.01.2019](#)

²⁵ [Decizie CMC nr.2/21 din 22.02.2019](#)

²⁶ [Decizie CMC nr.2/2 din 06.02.2020](#)

²⁷ [Decizie CMC nr.7/9 din 09.06.2020](#)

2. Monitorizarea achizițiilor publice de valoare mică realizate de Direcțiile Educație, Tineret și Sport din municipiului Chișinău

În municipiul Chișinău activează șase direcții de educație, care sunt responsabile inclusiv și de gestionarea mijloacelor financiare alocate sectorului educațional:

- Direcția Generală Educație, Tineret și Sport (DGETS);
- Direcția Educație, Tineret și Sport sector Centru (DETS Centru);
- Direcția Educație, Tineret și Sport sector Buiucani (DETS Buiucani);
- Direcția Educație, Tineret și Sport sector Botanica (DETS Botanica);
- Direcția Educație, Tineret și Sport sector Râșcani (DETS Râșcani);
- Direcția Educație, Tineret și Sport sector Ciocana (DETS Ciocana).

Fiecare dintre aceste autorități publice funcționează ca entități juridice separate, având cod fiscal, cont trezorerial și ștampilă proprii. De asemenea, fiecare instituție realizează propriile achiziții publice, instituind în acest scop Grupuri de lucru pentru achizițiile publice.

În ceea ce privește subordonarea, DGETS este o instituție publică subordonată administrației publice municipale, înființată prin decizia Consiliului Municipal Chișinău. Cele cinci direcții sectoriale de educație (DETS) sunt subordonate DGETS, care monitorizează conformitatea economico-financiară a activităților acestora²⁸.

2.1. Achiziții de valoare mică petrecute în SIA „RSAP” MTender

În perioada monitorizată, 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, toate cele șase Direcții educație din municipiul Chișinău, au efectuat **21 de proceduri AVM cu publicare** în SIA „RSAP” MTender, cu valoarea estimată totală de **2,85 milioane lei** (fără TVA).

În aceeași perioadă, cele șase instituții monitorizate au raportat în MTender un total de **1416 proceduri de achiziții de valoare mică** realizate prin modalitatea factură de plată și contract direct, cu o valoare estimată totală de **76,91 milioane lei**.

În pondere numerică cele 21 AVM petrecute în MTender reprezintă doar **1,5%** din numărul total de proceduri achiziții de valoare mică. În valoare monetară suma de 2,85 milioane lei reprezintă cca. **3,6%** din valoarea totală estimată ale achizițiilor de valoare mică realizate de cele 6 autorități contractante monitorizate.

Achizițiile de valoare mică cu publicare, care sunt petrecute în MTender, sunt utilizare extrem de rar de către Direcții, iar finalitatea lor (contractul propriu zis) nu este făcut public în MTender.

Pe durata anului 2023, au fost raportate în MTender ca **contracte directe**, achiziții a căror valoare depășesc cu mult pragul prevăzut pentru modalitatea de achiziție respectivă și pentru care ar fi fost necesar să fie aplicată procedura AVM cu publicare în SIA „RSAP” MTender. În unele cazuri valorile contractelor directe erau la limita pragului de sus prevăzut pentru Achizițiile de valoare mică cu publicare în MTender, cazuri care reprezintă încălcări ale Regulamentului²⁹.

²⁸ [Decizia CMC nr.17/10 din 06.10.2020 „Cu privire la reorganizarea Direcției generale educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău, aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare și a Organigramei acesteia”](#)

²⁹ [HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de valoare mică](#)

Informațiile disponibile în MTender privind la Achiziții de valoare mică cu publicare, realizate de toate cele șase Direcții educație din mun. Chișinău, permit de a efectua o analiză comparativă a valorii estimate și a frecvenței utilizării procedurii de achiziție menționate pe parcursul ultimilor cinci ani.

Tabel nr.3. Achizițiile de valoare mică cu publicare în SIA „RSAP” MTender, realizate de 6 Direcții educație din mun. Chișinău în perioada iulie 2019 – iunie 2024

Perioadă	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei fără TVA
1 iulie 2023 - 30 iunie 2024	21	2 852 637,16
1 iulie 2022 - 30 iunie 2023	6	572 705,33
1 iulie 2021 - 30 iunie 2022	21	3 178 978,00
1 iulie 2020 - 30 iunie 2021	42	6 178 107,06
1 iulie 2019 - 30 iunie 2020	27	3 541 650,86

Considerăm foarte îngrijorătoare tendința de diminuare a numărului de proceduri și valorii acestora în cazul achizițiilor de valoare mică publicate pe platforma MTender, în special în condițiile în care conform Dispozițiilor CMC enumerate în subcapitolul 1.3., autoritățile contractante din subordinea Primăriei mun. Chișinău au avut obligația de a realiza prin sistemul MTender cel puțin AVM cu valoarea estimată mai mare de 80000 lei.

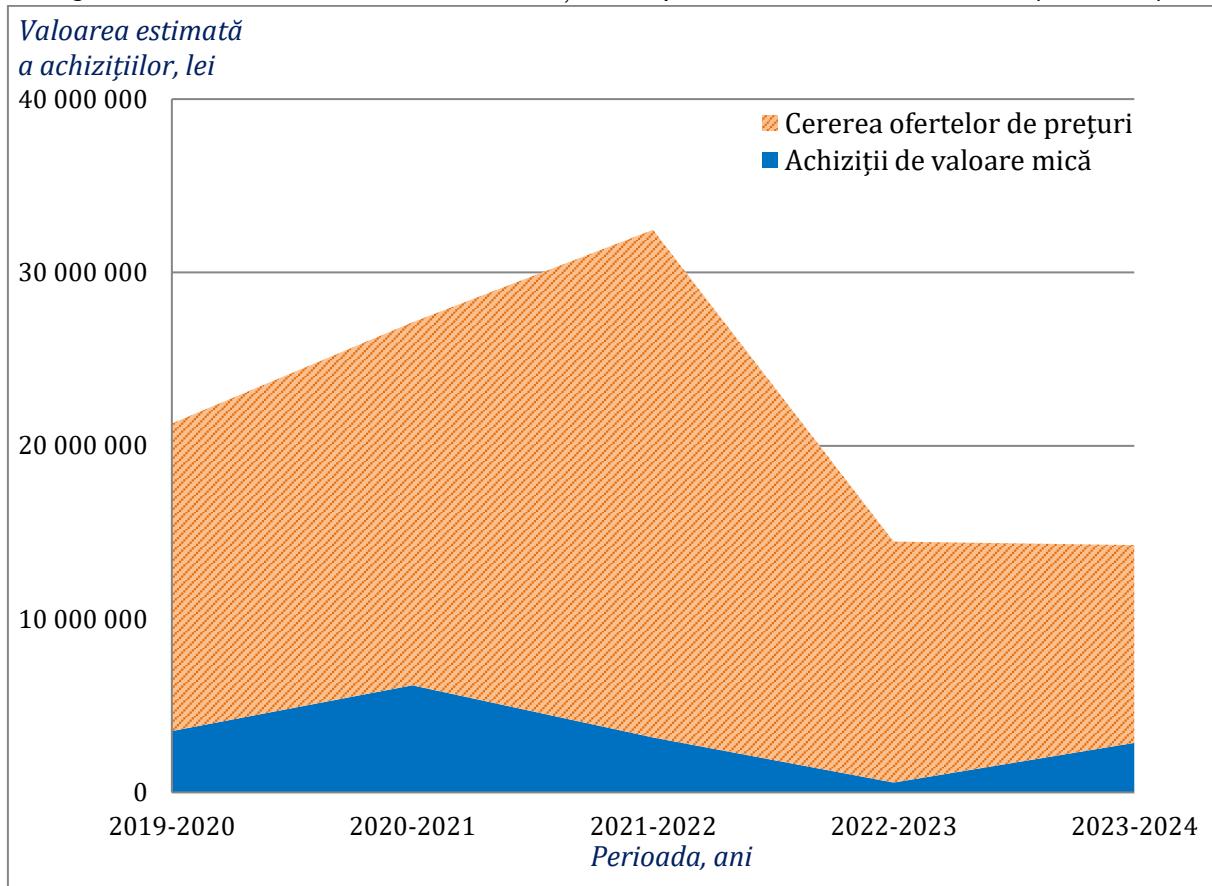
Pentru a examina mai profund acest aspect, am explorat suplimentar date din MTender și anume am analizat procedurile de achiziții publice efectuate de cele șase Direcții de educație, prin *Cererea ofertelor de prețuri (COP)*, care este următoarea treaptă, ca praguri valorice, după AVM, și se realizează exclusiv în SIA „RSAP” MTender. Și în cazul acestui tip de proceduri de achiziții publice constatăm tendințe constante de diminuare, fapt care sugerează că autoritățile monitorizate preferă să cheltuiască banii publici prin proceduri neconcurențiale și cu transparență redusă.

Tabel nr.4. Achizițiile de tip Cererea ofertelor de prețuri publicare în SIA „RSAP” MTender, realizate de 6 Direcții educație din mun. Chișinău în perioada iulie 2019 – iunie 2024

Perioadă	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei fără TVA
1 iulie 2023 - 30 iunie 2024	21	11 411 518,31
1 iulie 2022 - 30 iunie 2023	21	13 895 615,21
1 iulie 2021 - 30 iunie 2022	30	29 280 445,82
1 iulie 2020 - 30 iunie 2021	30	20 948 622,18
1 iulie 2019 - 30 iunie 2020	27	17 747 872,23

Concluzia reflecțiilor de mai sus este faptul că numărul și respectiv sumele de bani valorificate prin AVM publicate prin MTender și COP – indică un puternic trend de diminuare în perioada anilor 2021 - 2024. Practica Direcțiilor de educație din mun. Chișinău de utilizare minimă a procedurilor de achiziții transparente și concurențiale - AVM cu publicare și COP, și utilizare abuzivă a modalităților de achiziții de valoare mică neconcurențiale și cu transparență limitată (factura de plată și contractul direct), devine o tendință ce se conturează tot mai puternic.

Figura nr. 1. Valoarea estimată a achizițiilor cu publicare în SIA „RSAP”, lei (fără TVA)

2.2. Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău

2.2.1. Grupul de lucru pentru achiziții publice al DGETS

În contextul în care orice autoritate contractantă își exercită atribuțiile prin intermediul unui Grup de lucru, format din funcționari și specialiști cu experiență profesională în domeniul achizițiilor publice, prezentăm mai jos componența nominală a *Grupului de lucru pentru achizițiile publice din cadrul DGETS*, constituit prin Ordinul nr. 567 din 06.05.2022. Acest grup a suferit trei modificări pe parcursul unui an, detaliile fiind prezentate în următorul tabel:

Tabel nr.5. Informații despre componența Grupului de lucru pentru achiziții publice al DGETS

Conform Ordinului nr. 567 din 06.05.2022	Modificări ulterioare
Președinte: Andrei Pavaloi - șef adjunct al DGETS	
Membrii: Svetlana Ignatieva, contabil șef al contabilității centralizate	
Valeriu Mardari - jurist DGETS	
Dan Cerescu - inginer Secția exploatare și reparație a clădirilor și construcțiilor	
Cecilia Cobzac - specialist principal Direcția	nu se regăsește în componența GL

achiziții publice	stabilită prin Ordinul nr.01/1-7/733 din 19.06.2024
Elena Guțuleac - specialist principal Direcția achiziții publice	transferată în funcția de secretar al GL conform Ordinului nr. 01/1-7/921 din 18.08.2023
Veronica Jardan - specialist principal Direcția achiziții publice	
Secretar: Doraș Svetlana - specialist principal Direcția achiziții publice	exclusă din componență GL, înlocuită cu Elena Guțuleac , șef interimar al Direcției achiziții publice, conform Ordinului nr. 01/1-7/921 din 18.08.2023
Membri supleanți: Viorica Negrei, șef adjunct al DGETS	înlocuită cu Daniela Munca-Aftenev , șefă adjunct a DGETS, conform Ordinului nr. 01/1-7/324 din 15.03.2024
Tatiana Bortă - contabil șef adjunct al contabilității centralizate	
Olea Mițu - jurist DGETS	
Corina Ciobu - inginer Secția exploatare și reparație a clădirilor și construcțiilor	

La data de 19.06.2024, prin Ordinul nr. 01/1-7/733, a fost stabilită următoarea componență a GL:

Președinte:

Andrei Pavaloi - șef adjunct al DGETS;

Membri:

Svetlana Ignatieva, contabil șef al contabilității centralizate,

Valeriu Mardari - jurist DGETS,

Dan Cerescu - inginer Secția exploatare și reparație a clădirilor și construcțiilor,

Veronica Jardan - specialist principal Direcția achiziții publice;

Secretar:

Elena Guțuleac - șef interimat al Direcției achiziții publice,

Membri supleanți:

Daniela Munca Aftenev - șefă adjunct a DGETS;

Tatiana Bortă - contabil șef adjunct al contabilității centralizate;

Olea Mițu - jurist DGETS;

Corina Ciobu - inginer Secția exploatare și reparație a clădirilor și construcțiilor.

2.2.2. Bugetul și achizițiile de valoare mică a DGETS

Direcția Generală Educație, Tineret și Sport (DGETS), în perioada iunie - decembrie 2023, a realizat cheltuieli totale în valoare de **126,425 milioane lei**, dintre care **56,68 milioane lei** au fost destinate remunerării angajaților și plății contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁰. Alte **16,83 milioane lei** au fost achitate pentru servicii comunale, iar **18,81 milioane lei** au fost direcționate către indemnizații, compensații, subvenții și cheltuieli de deplasare. Pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări, DGETS a cheltuit aproximativ **34,1 milioane lei**, reprezentând circa 27% din bugetul total al instituției pentru perioada menționată.

³⁰ [Informație privind cheltuielile executate pe parcursul lunii decembrie 2023 de către Direcția Generală Educație, Tineret și Sport](#)

În semestrul I al anului 2024, DGETS a cheltuit **93,73 milioane lei**, dintre care **62,36 milioane lei** au fost alocați pentru plata salariilor și contribuțiilor sociale³¹. Cheltuielile pentru servicii comunale au însumat **7,89 milioane lei**, iar pentru indemnizații, compensații, subvenții și deplasări au fost cheltuiți **8,05 milioane lei**. Achizițiile de bunuri, servicii și lucrări au însumat aproximativ **15,43 milioane lei**, reprezentând circa **16,5%** din bugetul instituției pentru această perioadă.

Între 1 iulie 2023 și 30 iunie 2024, DGETS a desfășurat **162 proceduri** de AVM, dintre care **159 proceduri** au fost realizate prin facturi de plată și contracte directe, iar doar **3 proceduri** au fost efectuate prin platforma MTender. Valoarea estimată totală a achizițiilor a fost de **14 766 163,39 lei**, iar prețul fără TVA - **14 785 965,22 lei**. Aceste două sume ar trebui să fie identice, dar în cazul dat ele diferă, ceea ce reprezintă un steguleț roșu.

Valoarea totală (inclusiv TVA) a 159 proceduri de achiziție efectuate prin facturi de plată și contracte directe a fost de **16 079 831 lei**, cu o medie de aproximativ 4 milioane lei per trimestru.

Valoarea finală (inclusiv TVA) a contractelor de achiziții încheiate ca urmare a realizării a 3 AVM desfășurate în MTender **nu sunt publice nici în MTender nici în altă sursă deschisă de date**.

2.2.3. Indicatori de risc și încălcări a cadrului legal la realizarea achizițiilor de valoare mică prin metoda factură de plată și contract direct, de către DGETS

Ca urmare a analizei AVM raportate de DGETS ca fiind efectuate prin metoda factură de plată și contract direct, au fost identificate următoarele cazuri pentru indicatorii de risc menționați în Metodologia prezentului raport:

▶ Raportarea după termenul limită a Achizițiilor de valoare mică realizate de DGETS prin factură sau contracte directe

DGETS a raportat cu întârziere, după data limită **15 octombrie 2023**, o procedură de achiziții de valoare mică petrecută în trimestrul III a anului 2023, prin modalitatea factură de plată sau contract direct:

- [Servicii de editare și montare video pentru organizarea și desfășurarea Programului Dezvoltarea educației media pentru tineri "Media Hub"](#).

Pentru termenele de raportare **15 ianuarie 2024**, **15 aprilie 2024** și **15 iulie 2024** (pentru AVM petrecute în trimestrul IV 2023 și trimestrele I și II 2024) nu au fost identificate proceduri raportate după termenul limită.

▶ Depășirea pragului legal prevăzut pentru achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct, DGETS

Din totalul de 159 AVM raportate drept realizate prin factură de plată sau prin contracte directe în perioada de monitorizare, au fost identificate **14 proceduri de achiziție de bunuri și servicii prin contract direct**, a căror valoare estimată (fără TVA) a depășit pragul de 150 000 lei:

Printre acestea se numără și două contracte directe pentru servicii, care au aceeași descriere și sunt semnate în aceeași zi - 08 august 2023:

- **contract de 360 000 lei (inclusiv TVA)**, semnat cu „GNB MANAGEMENT” SRL pentru [Servicii de organizare de evenimente culturale, artistice, pentru desfășurarea Evenimentului Public – Programul social - cultural dedicat Zilei Internaționale a Tineretului cu genericul „Chișinău YouthFest”, ediția a II-a, 2023 Chișinău, Piața Marii A,](#)

³¹ [Informație privind cheltuielile executate pe parcursul lunii iunie 2024 de către Direcția Generală Educație, Tineret și Sport](#)

- **contract de 300 000 lei**, semnat cu AO „Consiliul European al Tineretului” (nu este plătitor de TVA) pentru [Servicii pentru organizarea evenimentului cultural, pentru programul social cultural dedicat Zilei Internaționale a Tineretului cu genericul „Chișinău Youthfest, ediția a II-a, 2023 Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 13 august 2023.](#)

DGETS a continuat să încheie astfel de contracte pe toată perioada monitorizată, iar ultimul contract direct, care depășește pragul legal, a fost raportat la 28 iunie 2024.

▶ **Valoarea estimată a contractului este diferită de prețul fără TVA:**

Pe durata monitorizării, printre AVM realizate de DGETS prin factură sau contract direct au fost identificate 5 situații, în care valoarea estimată a contractului nu corespunde cu prețul contractului fără TVA:

- 2023, trimestrul IV - 3 cazuri,
- 2024, trimestrul I - 1 caz,
- 2024, trimestrul II - 1 caz.

▶ **Valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA:**

În lista AVM efectuate de DGETS prin metodele factură de plată și contract direct au fost identificate 58 de cazuri, în care valoarea estimată a contractului a fost identică cu suma indicată la rubrica „prețul total (inclusiv TVA)”:

- 2023, trimestrul III - 24 cazuri,
- 2023, trimestrul IV - 3 cazuri,
- 2024, trimestrul I - 4 cazuri,
- 2024, trimestrul II - 27 cazuri.

După o diminuare semnificativă a acestor cazuri în trimestrul IV 2023 și trimestrul I 2024, se constată o creștere îngrijorătoare în trimestrul II 2024.

▶ **Divizarea achizițiilor publice de valoare mică:**

În cadrul DGETS, monitorizarea achizițiilor de valoare mică a scos la iveală **posibile cazuri de divizare** a contractelor pentru diverse categorii de lucrări și servicii, în care mai multe achiziții, realizate separat, ar fi putut fi consolidate în una sau câteva proceduri cu valoare mai mare, care permite realizarea unei proceduri de achiziție transparentă și concurențială prin platforma MTender.

În continuare, prezentăm câteva categorii de servicii și lucrări, unde valoarea totală și numărul mare de proceduri indică existența **riscului de divizare a achizițiilor publice**:

Tabel nr.6. Categoriile CPV cu riscuri de divizare a achizițiilor, în cadrul DGETS

Categorie CPV	Descriere categorie CPV	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei (fără TVA)	Valoarea contractelor, lei (inclusiv TVA)
79950	Servicii de organizare de expoziții, de târguri și de congrese	22	3 436 140,97	3 990 290,00
79900	Diverse servicii comerciale și servicii conexe	14	1 616 921,24	1 918 305,00
55200	Campinguri și alte tipuri de cazare decât cea hotelieră	11	744 599,99	791 720,00
80310	Servicii de formare profesională a tinerilor	6	337 700,00	337 700,00

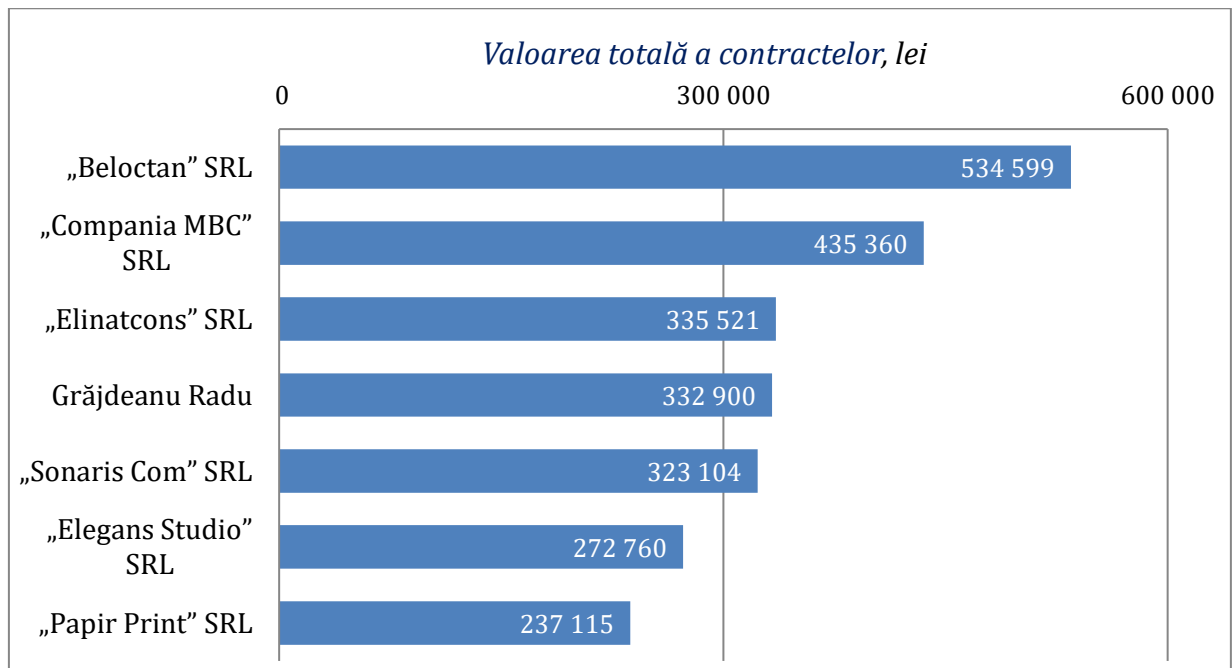
64200	Servicii de telecomunicații	6	321 755,55	377 906,00
45400	Lucrări de finisare a construcțiilor	4	461 345,55	529 522,00

De menționat faptul că cele mai multe proceduri cu risc de divizare sunt pentru categoria „Servicii de organizare de expoziții, de târguri și de congrese”, pentru care au fost cheltuiți **3,99 milioane lei prin 22 proceduri de achiziții de valoare mică**.

▶ Operatori economici favorizați de DGETS

În cadrul achizițiilor publice realizate de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport (DGETS), o analiză detaliată a operatorilor economici relevă faptul că **anumite companii au fost favorizate**, prin acordarea de contracte directe în mod repetat. Aceste circumstanțe ridică suspiciuni cu privire la respectarea **principiilor de concurență și transparență** în procesul de achiziții. În figura nr.2 sunt prezentate principalele companii care au beneficiat de 2 și mai multe contracte directe de la DGETS în perioada 1 iunie 2023 - 30 iunie 2024.

Figura nr. 2. Valoarea totală a contractelor directe, încheiate de DGETS cu operatorii economici favoriți, în perioada iulie 2023 - iunie 2024

Pentru DGETS nu au fost identificate încălcări pentru următorul indicator de risc:

- **corespondere obiectului achiziției cu tipul de contract;**

2.3. Direcția Educație, Tineret și Sport Botanica

2.3.1. Grupul de lucru pentru achiziții publice al DETS Botanica

Grupul de lucru pentru achiziții publice din cadrul Direcției Educație, Tineret și Sport sector Botanica a fost modificat și completat prin Ordinul nr. 01 din 04.01.2023, fiind enumerată componența acestuia și descrise în anexe obligațiunile funcționale ale fiecărui membru.

Conform ordinului menționat a fost stabilită următoarea componență nominală permanentă a grupului de lucru pentru achiziții:

Președinte:

Musteață Ion - șef al DETS Botanica,

Vicepreședinte:

Claida Maria - contabil-șef al DETS Botanica,

Secretar:

Frunză Inna - juristconsult al DETS Botanica,

Membrii grupului de lucru pentru achiziții:

Chira Leontii - contabil șef-adjunct al DETS Botanica.

Afteni Lidia - șef Secția evidența produselor alimentare și lucrul cu părinții,

Boaghe Ludmila - contabil șef-adjunct achiziționarea bunurilor materiale,

Grușevan Serghiu - inginer al DETS Botanica.

2.3.2. Bugetul și achizițiile de valoare mică a DETS Botanica

Direcția Educație, Tineret și Sport Botanica gestionează propriul buget, dar și bugetele a 50 de instituții de învățământ general (19 școli și 31 grădinițe), care nu dispun de autonomie financiară.

În perioada iunie - decembrie 2023 DETS Botanica a realizat cheltuieli în valoare de **304,76 milioane lei**, inclusiv **178,32 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³². Alte **34,50 milioane lei** au fost achitate pentru servicii comunale, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **12,38 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Botanica în trimestrul II al anului 2023 au fost cheltuite circa **79,55 milioane lei** sau circa **26%** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În lunile ianuarie - iunie 2024 DETS Botanica a cheltuit **323,26 milioane lei**, inclusiv **245,42 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³³. Pentru serviciile comunale s-au achitat **30,42 milioane lei**, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **1,5 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Botanica în trimestrul I al anului 2024 au fost cheltuite circa **45,91 milioane lei** sau circa **14%** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, DETS Botanica a desfășurat per total **80 de proceduri de AVM**, dintre care **69 de achiziții** (86% din numărul total) - prin factură de plată și contracte directe. În perioada de monitorizare, prin platforma MTender au fost desfășurate **11 proceduri AVM** cu publicare în MTender.

Valoarea estimată totală a celor 80 proceduri AVM a fost de **10 220 927,38 lei**, iar prețul fără TVA - **11 769 762,24 lei**. Aceste două sume ar trebui să fie identice, iar în cazul dat ele diferă, ceea ce reprezintă un steguleț roșu.

Valoarea totală (inclusiv TVA) a 69 proceduri de achiziție efectuate prin facturi de plată și contracte directe a fost de **10 546 235 lei**, cu o medie de aproximativ **2,6 milioane lei** per trimestru.

Valoarea finală (inclusiv TVA) a contractelor de achiziții încheiate ca urmare a realizării a 11 AVM desfășurate în MTender **nu sunt publice nici în MTender nici în altă sursă deschisă de date**.

2.3.3. Indicatori de risc și încălcări a cadrului legal la realizarea achizițiilor de valoare mică de către DETS Botanica

³² [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii decembrie 2023, DETS Botanica](#)

³³ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii iunie 2024, DETS Botanica](#)

Ca urmare a analizei AVM raportate de DETS Botanica drept realizate prin metodele factură de plată și contract direct, au fost identificate următoarele cazuri pentru indicatorii de risc menționați în Metodologia prezentului raport:

▶ **Raportarea după termenul limită legal a Achizițiilor de valoare mică, realizate prin factură sau contracte directe, DETS Botanica**

DETS Botanica a raportat cu întârziere, după data limită **15 octombrie 2023**, o procedură de achiziții de valoare mică, realizată în trimestrul III a anului 2023, prin modalitatea factură de plată sau contract direct.

- [Materiale de construcție conform necesității instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica.](#)

Pentru termenele de raportare **15 ianuarie 2024**, **15 aprilie 2024** și **15 iulie 2024** (pentru AVM petrecute în trimestrul IV 2023 și trimestrele I și II 2024) - DETS Botanica nu a raportat careva AVM cu încălcarea termenului.

▶ **Depășirea pragului legal prevăzut pentru Achizițiile de valoare mică, modalitatea contract direct, DETS Botanica**

DETS Botanica a raportat **3 proceduri de achiziție de bunuri și servicii prin contract direct**, valoarea estimată fără TVA a fost indicată peste 150 000 lei:

- [serviciilor de proiectare rețelilor ingineresti în cadrul TO Poienita Veselă și foieșoarele în cadrul TO Alunelul subordonate DETS Botanica](#) – 180 000 lei,
- [Legume și fructe sezoniere necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada anului iunie 2024](#) – 166 605,80 lei,
- [teren de joacă pentru IET 79, IET 17](#) – 150 000,03 lei.

▶ **Corespondere obiectului achiziției cu tipul de contract;**

Au fost identificate trei cazuri în care la rubrica „**Obiectul contractului**” a fost indicată expresia „serviciu/servicii”, iar la tipul contractului a fost indicat „lucrări” și **codul CPV** a fost selectat din categoria „Lucrări”:

- [Servicii de avariere a rețelelor electrice în cadrul instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica,](#)
- [Servicii de reparație în cadrul IET 141 subordonat DETS Botanica,](#)
- [Servicii reparație curente în cadrul TO Alunelul.](#)

Considerăm aceste situații drept o posibilă „eroare” **intenționată**, cu scopul de a crește valoarea contractului până la pragul de sus pentru contractele direct de lucrări.

▶ **Valoarea estimată a contractului este diferită de prețul fără TVA;**

Pe durata monitorizării, printre AVM realizate de DETS Botanica prin factură sau contract direct au fost identificate 5 situații, în care valoarea estimată a contractului nu corespunde cu prețul contractului fără TVA:

- 2023, trimestrul III - 1 caz,
- 2023, trimestrul IV - 2 cazuri,
- 2024, trimestrul I - 2 cazuri.

Pe durata monitorizării, la DETS Botanica au fost identificate 5 astfel de situații: 1 caz în trimestrul 3, 2023, câte 2 cazuri în trimestrul 4, 2023 și în trimestrul 1, 2024.

▶ **Valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA**

La DETS Botanica au fost identificate 10 de astfel de situații:

- 2023, trimestrul 4 - 3 cazuri,
- 2024, trimestrul 1 - 4 cazuri,
- 2024, trimestrul 2 - 3 cazuri.

▶ **Divizarea achizițiilor publice de valoare mică**

Ca urmare a monitorizării AVM realizate de DETS Botanica au fost identificate mai multe proceduri de achiziție, care au fost realizate separat, dar pentru același tip de bunuri, servicii sau lucrări. Ca exemplu, pentru achiziționarea de *Lucrări de construcții complete sau parțiale și lucrări publice*, DETS Botanica a desfășurat **19 proceduri**, valoarea estimată cumulativă a căroră este de **3,369 milioane lei**.

Pentru alte categorii de achiziții, au fost petrecute considerabil mai puține proceduri (3 sau 4 proceduri), majoritatea a căroră sunt cu valori foarte apropiate de pragurile legale permise. Circumstanțele descrise indică o posibilă **practică de divizare a achizițiilor publice**.

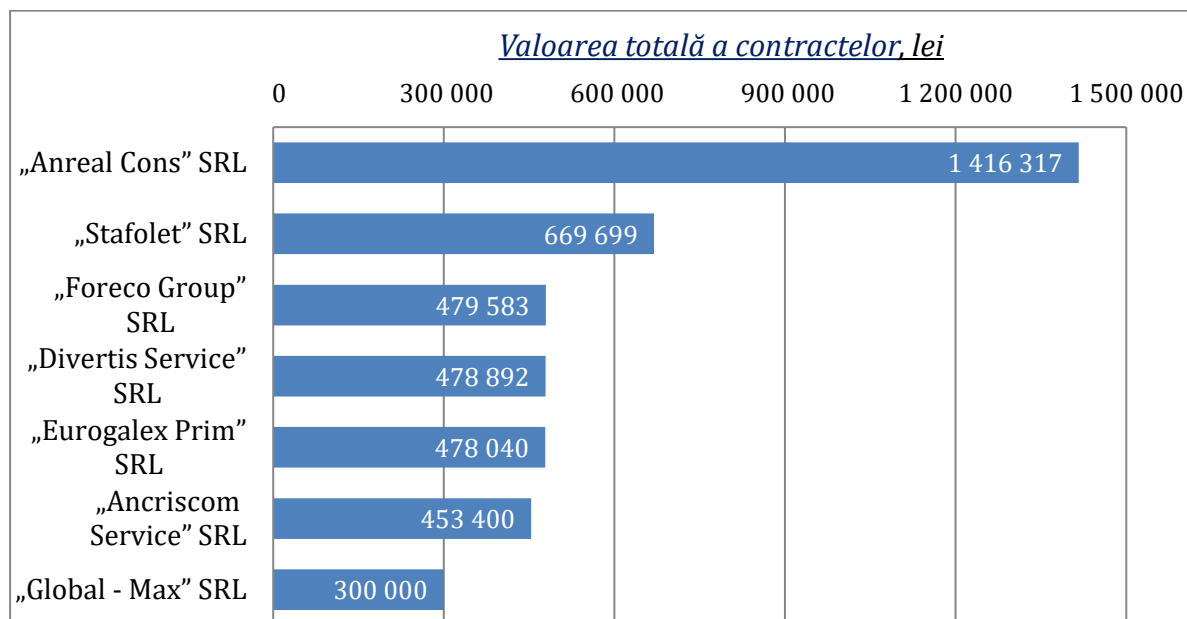
Tabel nr.7. Categoriile CPV cu riscuri de divizare a achizițiilor, în cadrul DETS Botanica

Categorie CPV	Descriere categorie CPV	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei (fără TVA)	Valoarea contractelor, lei (inclusiv TVA)
45200	Lucrări de construcții complete sau parțiale și lucrări publice	19	3 368 808,29	4 065 652,00
39100	Mobilier	4	561 716,68	674 059,00
98300	Servicii diverse	3	193 306,67	231 968,00
71200	Servicii de arhitectură și servicii conexe	4	570 000,00	624 000,00
30100	Mașini, echipament și accesorii de birou, cu excepția computerelor, a imprimantelor și a mobilierului	2	179 030,00	214 836,00
90900	Servicii de curățenie și igienizare	3	332 750,00	369 300,00
50800	Diverse servicii de întreținere și de reparare	3	450 000,00	510 000,00
44100	Materiale de construcții și articole conexe	3	407 291,63	488 750,00

▶ **Operatori economici favorizați de DETS Botanica**

Analiza operatorilor economici, care au beneficiat de contracte în cadrul achizițiilor publice de valoare mică, realizate de DETS Botanica, indică faptul că **anumite companii au fost favorizate, prin atribuirea în mod repetat a unor contracte directe**. Această situație poate ridica semne de întrebare privind respectarea **principiilor de concurență și transparență** în procesul de achiziții. Diagrama de mai jos prezintă lista companiilor, care au beneficiat de cel puțin două contracte directe din partea DETS Botanica în perioada 1 iunie 2023 - 30 iunie 2024.

Figura nr. 3. Valoarea totală a contractelor directe, încheiate de DETS Botanica cu operatorii economici favoriți, în perioada iulie 2023 - iunie 2024

2.4. Direcția Educație, Tineret și Sport Buiucani

2.4.1. Grupul de lucru pentru achiziții publice al DETS Buiucani

În contextul în care orice autoritate contractantă își exercită atribuțiile prin intermediul unui grup de lucru, creat în acest scop din funcționari și specialiști cu experiență profesională în domeniul achizițiilor publice, menționăm mai jos componența nominală a Grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice a DETS Buiucani (Nr. 5 din 02.02.2023), care a suferit trei modificări timp de un an:

Tabel nr.8. Informații despre componența Grupului de lucru pentru achiziții publice al DETS Buiucani

Conform ordinului nr. 5 din 02.02.2023	Modificări ulterioare
Președinte: Votcariu Alexandru - Președintele grupului de lucru, șef interimar al DETS	
Membrii: Grecu Aliona - contabil șef	
Ipati Alexandru - inginer principal,	
Comahidze Ala - inginer,	exclusă din componență GL, înlocuită cu Meriacri Vasile , șef adjunct interimar, conform Ordinului nr.17 din 06.06.2023
Secretar: Matcovschi Angela, contabil Secția achiziții.	
Membri supleanți: Meriacri Vasile - șef adjunct interimar	transferat în calitate de membru al grupului de lucru conform Ordinului nr.17 din 06.06.2023 înlocuit de Țirdea Iulia - contabil, conform Ordinului nr.17 din 06.06.2023

La data de 31.07.2023, prin Ordinul nr. 20, a fost stabilită următoarea componență a GL:

Președinte:

Votcariov Alexandru - șef interimar al DETS,

Membrii:

Greco Aliona - contabil șef,

Bețivu maria - contabil secția evidența bunurilor materiale,

Tutunaru Cristina - contabil secția evidența bunurilor materiale,

Secretar:

Matcovschi Angela - contabil secția achiziții.

Membrii suplianți:

Costin Natalia - contabil secția evidența bunurilor materiale,

Ursu Natalia - contabil secția evidența bunurilor materiale,

Karaișik Olga - contabil secția alimentație DETS Buiucani.

2.4.2. Bugetul și achizițiile de valoare mică a DETS Buiucani

În bugetul Direcției educației, tineret și sport Buiucani (în continuare DETS Buiucani) pe lângă cheltuielile nemijlocit necesare pentru activitatea direcției, sunt incluse și bugetele a 38 de instituții de învățământ general (13 școli și 25 grădinițe), care nu dispun de autonomie financiară.

În perioada iunie - decembrie 2023 DETS Buiucani a realizat cheltuieli în valoare de **208,52 milioane lei**, inclusiv **126,49 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁴. Alte **21,49 milioane lei** au fost achitate pentru servicii comunale, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,65 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Botanica în trimestrul II al anului 2023 au fost cheltuite circa **59,88 milioane lei** sau circa **29%** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În lunile ianuarie - iunie 2024 DETS Buiucani a cheltuit **241,67 milioane lei**, inclusiv **181,66 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁵. Pentru serviciile comunale s-au achitat **27,63 milioane lei**, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,83 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Buiucani în trimestrul I al anului 2024 au fost cheltuite **31,55 milioane lei** sau circa **13%** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, DETS Buiucani a desfășurat total **127 de proceduri** de AVM, dintre care **124 achiziții** (98% din numărul total), au fost realizate prin factură de plată și contracte directe. În perioada de monitorizare, prin platforma MTender au fost desfășurate doar 3 proceduri AVM cu publicare în MTender.

Valoarea estimată totală a celor **127 de proceduri** a fost de **9 265 958,95 lei**, iar prețul fără TVA - **9 267 782,26 lei**. Aceste două sume ar trebui să fie identice, iar în cazul dat ele diferă, ceea ce reprezintă un steguleț roșu.

Costurile (inclusiv TVA) a tuturor facturilor de plată și contractelor directe a fost de **10 268 794 lei**, sau în medie peste 2,5 milioane lei trimestrial. Valoarea finală (inclusiv TVA) a contractelor de achiziții încheiate ca urmare a realizării a trei AVM desfășurate în MTender **nu este făcut public nici în MTender, nici în altă sursă deschisă de date.**

³⁴ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii decembrie 2023, DETS Buiucani](#)

³⁵ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii iunie 2024, DETS Buiucani](#)

2.4.3. Indicatori de risc și încălcări a cadrului legal la realizarea achizițiilor de valoare mică de către DETS Buiucani

Ca urmare a analizei AVM raportate de DETS Buiucani drept realizate prin metodele factură de plată și contract direct, au fost identificate următoarele cazuri pentru indicatorii de risc menționați în Metodologia prezentului raport:

▶ **Raportarea după termenul limită a Achizițiilor de valoare mică realizate prin factură sau contracte directe, DETS Buiucani**

Termenul de raportare din **15 ianuarie 2024** valabil pentru procedurile realizate în trimestrul IV 2023, a fost încălcat de către DETS Buiucani în cazul a **22 de proceduri**, ceea ce reprezintă cca. 67% din procedurile realizate în perioada de raportare respectivă.

Pentru termenele de raportare **15 octombrie 2023, 15 aprilie 2024 și 15 iulie 2024** (pentru AVM petrecute în trimestrul IV 2023 și trimestrele I și II 2024) - DETS Buiucani a respectat prevederea legală și toate procedurile au fost raportate în termen.

▶ **Depășirea pragului legal, prevăzut pentru achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct, DETS Buiucani**

În cazul a unei proceduri de achiziție de bunuri și servicii prin contract direct, valoarea estimată a constituit mai mult de 150 000 lei (fără TVA):

- [Jaluzele pentru instituțiile de educație timpurie din subordinea DETS Buiucani](#) - 178 949 lei.

Nu au fost identificate proceduri de achiziție de lucrări, realizate prin contract direct, a căror valoare estimată să depășească 200 000 lei (fără TVA).

▶ **Valoarea estimată a contractului este diferită de prețul fără TVA;**

Pe durata monitorizării, printre AVM realizate de DETS Buiucani prin factură sau contract direct au fost identificate 5 situații, în care valoarea estimată a contractului nu corespunde cu prețul contractului fără TVA:

- 2023, trimestrul III - 1 caz,
- 2023, trimestrul IV - 2 cazuri,
- 2024, trimestrul II - 2 cazuri.

▶ **Valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA**

În lista AVM efectuate de DETS Buiucani prin metodele factură de plată și contract direct au fost identificate 38 de cazuri, în care valoarea estimată a contractului a fost identică cu suma indicată la rubrica „prețul total (inclusiv TVA)”:

- 2023, Trimestrul III - 3 cazuri,
- 2023, Trimestrul IV - 5 cazuri,
- 2024, Trimestrul I - 21 cazuri,
- 2024, Trimestrul II - 9 cazuri.

▶ **Corespondere obiectului achiziției cu tipul de contract;**

A fost identificat un caz când în **Obiectul contractului** a fost indicată și expresia morfologică „serviciu/servicii”, iar la tipul contractului a fost indicat „lucrări” și codul CPV a fost selectat din **categoria Lucrări** (454xxxxx):

- [Servicii de înlăturare a avarierilor la rețelele inginerești \(încălzire, apeduct, canalizarea\) în instituțiile de învățământ din subordinea DETS sect. Buiucani.](#)

▶ Divizarea achizițiilor publice de valoare mică

Posibile **cazuri de divizare a contractelor de achiziții publice** au fost identificate și pentru DETS Buiucani. Constatăm încheierea mai multor contracte distincte pentru achiziții care, în mod normal, ar fi putut fi consolidate în una sau câteva proceduri cu valoare mai mare, care ar fi urmat să fie efectuate prin platforma MTender.

Constatăm că cel mai mare număr de contracte directe au fost pentru categorii aferente **lucrărilor de reparație**, pentru care DETS Buiucani a petrecut circa **40 de proceduri de achiziții**, a căror valoare estimată e de **4,19 milioane lei**:

- *Lucrări de finisare a construcțiilor* - 23 de proceduri, cu valoarea de 3 999 033 lei (fără TVA);
- *Diverse servicii de întreținere și de reparație* - 9 proceduri, peste 189 142 lei (fără TVA).

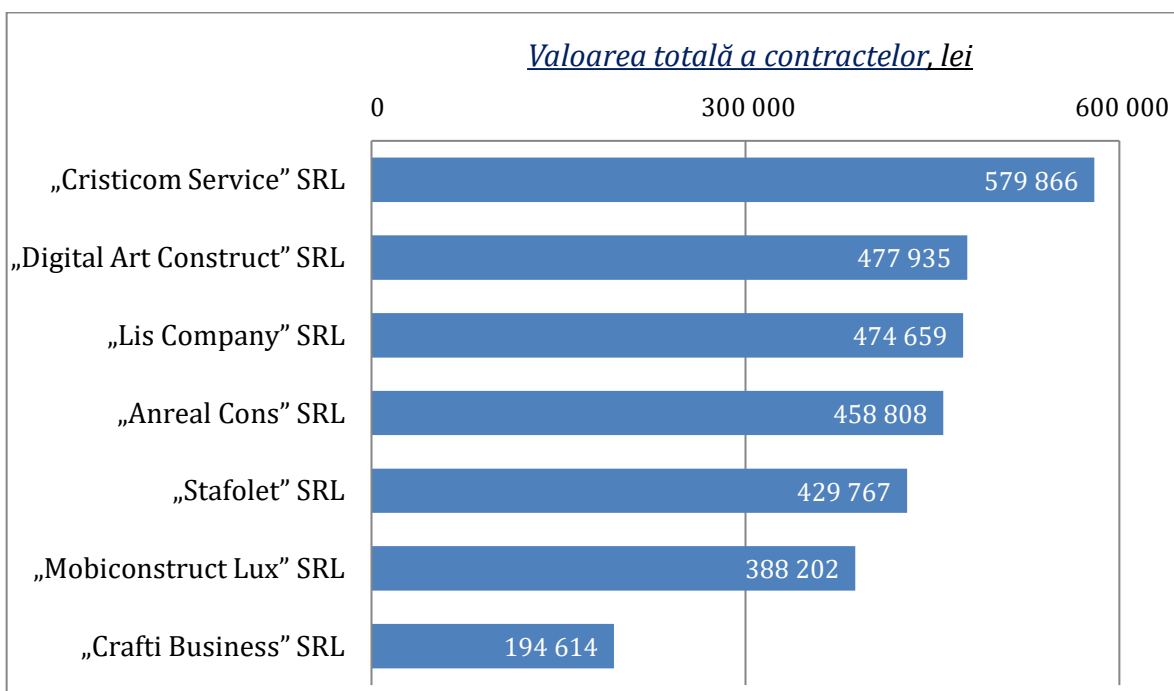
Tabel nr.9. Categoriile CPV cu riscuri de divizare a achizițiilor, în cadrul DETS Buiucani

Categorie CPV	Descriere categorie CPV	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei (fără TVA)	Valoarea contractelor, lei (inclusiv TVA)
45400	Lucrări de finisare a construcțiilor	23	3 999 032,96	4 622 677,00
50800	Diverse servicii de întreținere și de reparație	9	189 142,34	219 513,00
39500	Articole textile	5	719 552,00	804 613,00
50300	Servicii de reparație și de întreținere și servicii conexe pentru computere personale, pentru echipament de birotică, pentru echipament de telecomunicații și pentru echipament audiovizual	3	312 549,73	312 549,00
18400	Îmbrăcăminte specială și accesorii	3	335 242,00	402 292,00

▶ Operatori economici preferați

În rezultatul monitorizării achizițiilor de valoare mică a DETS Buiucani la fel a fost identificată o listă a operatorilor economici, care au beneficiat de 2 și mai multe contracte pe durata perioadei de monitorizare, fapt care ar putea implica anumite **situații de favorizare a anumitor agenți economici**.

Figura nr. 4. Valoarea totală a contractelor directe încheiate de DETS Buiucani cu operatorii economici favoriți, în perioada iulie 2023 - iunie 2024

2.5. Direcția Educație, Tineret și Sport Centru

2.5.1. Grupul de lucru pentru achiziții publice al DETS Centru

Grupul de lucru pentru desfășurarea achizițiilor publice a DETS Centru, a fost constituit prin două ordine emise la jumătate de an distanță unul de altul - Ordinul nr. 66 din 23.06.2023 și Ordinul nr. 01 din 09.01.2024, în ambele documente fiind indicată aceeași componență nominală a grupului de lucru:

Președinte:

Strajesco Natalia - Șef DETS sectorul Centru

Membrii:

Bularga Natalia - contabil șef

Covalciuc Calina - șef secție economie și planificarea bugetară

Spinu Rodica - Șef Adjunct

Scripnic Tatiana - șef secție evidența produselor alimentare

Rudcovschi Tatiana - șef secție evidența bunurilor materiale

Secretar:

Pălitu Efimia - contabil grupul de achiziții

Membrii supleanți:

Plămădeală Svetlana - șef secția evidența salariu

2.5.2. Bugetul și achizițiile de valoare mică a DETS Centru

Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Centru are în subordine 30 de instituții de învățământ general (7 școli și 23 grădinițe) care nu dispun de autonomie financiară.

În perioada iunie - decembrie 2023 DETS Centru a realizat cheltuieli în valoare de **178,48 milioane lei**, inclusiv **96,76 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁶. Alte **10,18 milioane lei** au fost achitate pentru servicii comunale, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **6,38 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Centru în trimestrul II al anului 2023 au fost cheltuite circa **65,16 milioane lei** sau circa **36,5 %** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În lunile ianuarie - iunie 2024 DETS Centru a cheltuit **194,17 milioane lei**, inclusiv **126,88 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁷. Pentru serviciile comunale s-au achitat **21,02 milioane lei**, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,73 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Botanica în trimestrul I al anului 2024 au fost cheltuite circa **45,53 milioane lei**, ce constituie **23,45 %** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, DETS Centru a desfășurat în total **487 de proceduri de AVM**, absolut toate fiind facturi de plată și contracte directe (100%).

Au fost identificate alte șase proceduri de achiziții prin modalitățile facturi de plată și contracte directe în MTender cu **statut anulat**.

Valoarea estimată totală a celor 487 de proceduri AVM a fost de **30 320 211,57 lei**, iar prețul fără TVA - **30 347 747,86 lei**. Aceste două sume ar trebui să fie identice, iar în cazul dat ele diferă, ceea ce reprezintă un steguleț roșu. Costurile, inclusiv TVA, a tuturor facturilor de plată și contractelor directe a fost de **34 340 221 lei**, sau în medie peste 8,5 milioane lei trimestrial.

2.5.3. Indicatori de risc și încălcări a cadrului legal la realizarea achizițiilor de valoare mică de către DETS Centru

Ca urmare a analizei AVM raportate de DETS Centru drept realizate prin metodele factură de plată și contract direct, au fost identificate următoarele cazuri pentru indicatorii de risc menționați în Metodologia prezentului raport:

▶ Raportarea după termenul limită a Achizițiilor de valoare mică, realizate prin factură sau contracte directe, DETS Centru

DETS Centru a raportat cu întârziere, după data limită de **15 octombrie 2023** o singură procedură de achiziție de valoare mică petrecută în trimestrul III a anului 2023, prin modalitatea factură de plată sau contract direct.

Termenul de raportare din **15 ianuarie 2024** pentru procedurile petrecute în trimestrul 4 2023, a fost încălcat de către DETS Centru cu tocmai **115 proceduri** (cca. 73% din numărul procedurilor realizate în trimestrul IV 2023), iar ultima procedură a fost raportată la data de 02.02.2024.

Pentru termenele de raportare **15 aprilie 2024** și **15 iulie 2024** (pentru AVM petrecute în trimestrul I 2024 și respectiv în trimestrul II 2024) - DETS Centru a raportat în termen toate procedurile desfășurate.

▶ Depășirea pragului legal, prevăzut pentru achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct, DETS Centru

³⁶ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii decembrie 2023, DETS Centru](#)

³⁷ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii iunie 2024, DETS Centru](#)

DETS Centru a raportat 4 proceduri de achiziție de bunuri și servicii prin contract direct, a căror valoarea estimată a depășit suma de 150 000 lei (fără TVA):

- [Achiziționarea sistemelor de ventilare la Complexul Educațional STEAM](#) - 179 464 lei,
- [Achiziționarea tehnică de calcul pentru instituțiile din subordine](#) - 178 900 lei,
- [Achiziționarea mobilierului din inox pentru instituția de educație timpurie nr.6](#) - 166 650 lei,
- [Servicii de alimentare a copiilor din tabăra Cireșarii \(achitarea datoriei\)](#) - 229 094 lei.

DETS Centru a mai raportat și altele 4 proceduri de achiziție de lucrări prin contract direct, valoarea estimată a cărora a depășit 200 000 lei (fără TVA):

- [Lucrări de reparație a unui bloc sanitar la Gimnaziul Adrian Păunescu](#) - 240 000 lei,
- [Lucrări de schimbare a tâmplăriei la Gimnaziul Adrian Păunescu](#) - 239 940 lei,
- [Lucrări de reparație și finisare interioară la Grădinița nr.156](#) - 239 890 lei,
- [Lucrări de reparație a cabinetului medical la Grădinița nr.227](#) - 229 895 lei.

▶ **Corespundere obiectului achiziției cu tipul de contract;**

Au fost identificate cinci contracte în care la rubrica **Obiectul achiziției** a fost indicată expresia „lucrare / lucrări”, iar la tipul contractului a fost indicat bun sau serviciu. În majoritatea cazurilor, formularea utilizată la descrierea Obiectului achiziției a fost de tipul „*Servicii de elaborare a documentației de deviz, expertizarea a documentației de deviz pentru lucrările de reparație ...*”.

Au fost identificate 12 cazuri când în Obiectul contractului a fost indicată și expresia „serviciu / servicii”, iar la tipul contractului a fost indicat lucrări și codul CPV a fost selectat din categoria Lucrări.

▶ **Valoarea estimată a contractului este diferită de prețul fără TVA;**

Pe durata monitorizării, printre AVM realizate de DETS Centru prin factură sau contract direct au fost identificate 21 situații, în care valoarea estimată a contractului nu corespunde cu prețul contractului fără TVA:

- 2023, trimestrul 3 - 3 cazuri,
- 2023, trimestrul 4 - 13 cazuri,
- 2024, trimestrul 1 - 5 cazuri.

▶ **Valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA**

În lista AVM efectuate de DETS Centru prin metodele factură de plată și contract direct au fost identificate 107 de cazuri, în care valoarea estimată a contractului a fost identică cu suma indicată la rubrica „*prețul total (inclusiv TVA)*”:

- 2023, trimestrul 3 - 27 cazuri,
- 2023, trimestrul 4 - 40 cazuri,
- 2024, trimestrul 1 - 23 cazuri,
- 2024, trimestrul 2 - 17 cazuri.

▶ **Divizarea achizițiilor publice de valoare mică**

Cele mai multe proceduri de achiziții de valoare mică, care prezintă **risc de divizare**, au fost identificate în cadrul DETS Centru. În perioada 1 iulie 2023 – 30 iunie 2024, autoritatea contractantă menționată a realizat **120 proceduri de achiziții de lucrări de construcție**, prin care a cheltuit **peste 21 milioane de lei (inclusiv TVA)**. Alte categorii de achiziții, pentru care constatăm un mare număr de proceduri și riscuri de divizare, sunt enumerate în tabel:

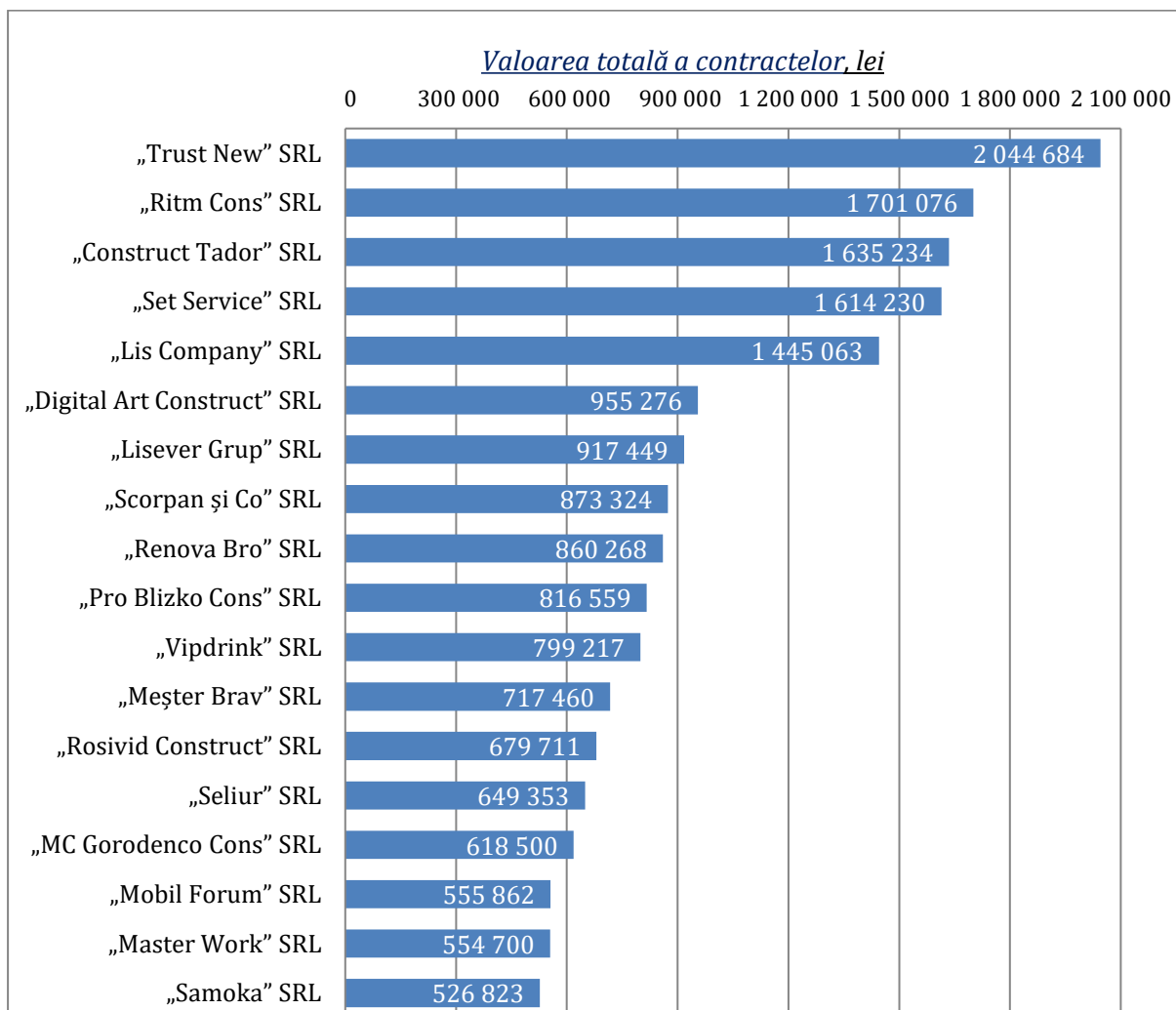
Tabel nr.10. Categoriile CPV cu riscuri de divizare a achizițiilor în cadrul DETS Centru

Categorie CPV	Descriere categorie CPV	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei (fără TVA)	Valoarea contractelor, lei (inclusiv TVA)
45200	Lucrări de construcții complete sau parțiale și lucrări publice	120	19 032 412,56	21 569 220,00
98300	Servicii diverse	107	2 993 274,13	3 278 409,00
44100	Materiale de construcții și articole conexe	47	196 776,57	236 127,00
39100	Mobilier	23	1 294 883,18	1 485 264,00
39160	Mobilier școlar	16	321 040,31	381 910,00
42900	Diverse utilaje de uz general și special	12	243 894,82	279 275,00
31600	Echipament electric	10	167 174,69	200 371,00
44400	Diverse produse fabricate și articole conexe	9	340 529,30	408 636,00
30200	Echipament și accesorii pentru computer	6	496 216,82	559 682,00
98390	Alte servicii	5	528 543,23	583 375,00
19200	Materiale textile și articole conexe	5	423 603,96	508 330,00
50800	Diverse servicii de întreținere și de reparare	3	226 240,55	256 199,00
50700	Servicii de reparare și de întreținere a instalațiilor de construcții	3	332 871,20	399 444,00

► Operatori economici favorizați de DETS Centru

În cadrul achizițiilor publice realizate de DETS Centru, o analiză detaliată a operatorilor economici relevă faptul că anumite companii au fost favorizate, prin acordarea contractelor directe în mod repetat. Aceste circumstanțe ridică suspiciuni cu privire la respectarea **principiilor de concurență și transparență** în procesul de gestionare a banilor publici.

Figura nr. 5. Valoarea totală a contractelor directe încheiate de DETS Centru cu operatorii economici favoriți, în perioada iulie 2023 - iunie 2024

2.6. Direcția Educație, Tineret și Sport Ciocana

2.6.1. Grupul de lucru pentru achiziții publice al DETS Ciocana

Grupul de Lucru pentru desfășurarea achizițiilor publice prin Licitații publice, Cererea ofertelor de preț și Achiziții de costuri mici pentru bunuri, servicii și lucrări, a fost constituit prin Ordinul nr. 50-ab din 06.09.2023, în următoarea componență și cu descrierea obligațiilor funcționale ale fiecărui membru:

Președinte:

Crușinschi Vladimir - șef interimar al DETS Ciocana

Membrii:

Lupu Galina - membru, Contabil șef adjunct DETS Ciocana,

Cebotari Tatiana - șef secției evidența bunurilor alimentare DETS Ciocana,

Grigoriev Lilia - șef secției evidența bunurilor materiale DETS Ciocana,

Savlu Natalia - Inginer DETS Ciocana,

Iațcu Rodica - Jurist DETS Ciocana,

Marian Elena - Contabil DETS Ciocana.

2.6.2. Bugetul și achizițiile de valoare mică a DETS Ciocana

Direcția Educație, Tineret și Sport Ciocana gestionează propriul buget, dar și bugetele a 35 de instituții de învățământ (10 școli și 25 grădinițe), care nu dispun de autonomie financiară.

În perioada iunie - decembrie 2023 DETS Ciocana a realizat cheltuieli în valoare de **154,72 milioane lei**, inclusiv **101,65 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁸. Alte **13,30 milioane lei** au fost achitate pentru servicii comunale, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,55 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Botanica în trimestrul II al anului 2023 au fost cheltuite **34,10 milioane lei** sau circa **22 %** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În lunile ianuarie - iunie 2024 DETS Ciocana a cheltuit **187,19 milioane lei**, inclusiv **131,61 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat³⁹. Pentru serviciile comunale s-au achitat **26,95 milioane lei**, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,74 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Botanica în trimestrul I al anului 2024 au fost cheltuite circa **15,43 milioane lei** sau circa **8,2 %** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, DETS Ciocana a desfășurat per total **150 de proceduri**, dintre care **147 achiziții** (98% din numărul total) au fost realizate prin factură de plată și contracte directe. În perioada de monitorizare, prin platforma MTender au fost desfășurate doar **3 proceduri** AVM cu publicare în MTender.

Au fost identificate alte 12 proceduri de achiziții prin modalitățile facturi de plată și contracte directe în MTender cu **statut anulat**.

Valoarea estimată totală a celor 150 proceduri de AVM a fost de **5 190 537,76 lei**, iar prețul fără TVA - **5 229 350,12 lei**. Aceste două sume ar trebui să fie identice, iar în cazul dat ele diferă, ceea ce reprezintă un steguleț roșu.

Costurile, inclusiv TVA, a tuturor facturilor de plată și contractelor directe a fost de **5 686 201 lei**, sau în medie peste 1,4 milioane lei trimestrial. Costul cu TVA a celor trei AVM desfășurate în MTender nu este făcut public nici în MTender nici în altă sursă deschisă de date.

2.6.3. Indicatori de risc și încălcări a cadrului legal la realizarea achizițiilor de valoare mică de către DETS Ciocana

Ca urmare a analizei AVM raportate de DETS Ciocana drept realizate prin metodele factură de plată și contract direct, au fost identificate următoarele cazuri pentru indicatorii de risc menționați în Metodologia prezentului raport:

▶ **Raportarea după termenul limită a Achizițiilor de valoare mică, realizate prin factură sau contracte directe, DETS Ciocana**

DETS Ciocana a raportat cu întârziere, după data limită de **15 octombrie 2023 - 10 proceduri de achiziții de valoare mică** petrecute în trimestrul III a anului 2023, prin modalitatea factură de plată sau contract direct.

³⁸ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii decembrie 2023, DETS Ciocana](#)

³⁹ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii iunie 2024, DETS Ciocana](#)

Ca urmare a identificării cazurilor de raportare peste termenul limită legal prevăzut, a fost expediată o scrisoare de sesizare către DETS Ciocana (nr. 01-8/111 din 02.04.2024) privind încălcările admise.

În răspunsul oferit (nr. 01-20/89 din 04.04.2024), DETS Ciocana a argumentat situația creată prin faptul că **a fost comisă o eroare tehnică la raportarea AVM pentru trimestrul IV a anului 2023** (14 achiziții, care au fost raportate la data de 09.10.2023 - 10.10.2023, au fost raportate repetat și la data de 15.01.2024). Achizițiile de valoare mică care au fost raportate repetat din cauza unei erori de ordin tehnic, au fost ulterior anulate în sistemul MTender.

Pentru termenele de raportare **15 ianuarie 2024, 15 aprilie 2024 și 15 iulie 2024** (pentru AVM petrecute respectiv în trimestrul IV 2023, trimestrele I și II 2024) - DETS Ciocana a raportat în termen toate procedurile desfășurate.

▶ **Depășirea pragului legal, prevăzut pentru achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct, DETS Ciocana**

În cazul a două proceduri de achiziție de bunuri și servicii prin contract direct, valoarea estimată a fost indicată mai mare de 150 000 lei (fără TVA):

- [ACCES INTERNET DE BANDĂ LARGĂ](#) - 177 000 MDL,
- [Servicii de spălare și testare hidraulică a sistemelor termice pentru anul 2023 în instituțiile subordonate DETS sectorul Ciocana](#) - 151 677,41 MDL

Nu au fost identificate proceduri de achiziție de lucrări prin contract direct, valoarea estimată a căroră să fie de peste 200 000 lei (fără TVA).

▶ **Divizarea achizițiilor publice de valoare mică ale DETS Ciocana**

Cele 150 de proceduri de AVM, raportate de DETS Ciocana drept realizate în perioada 1 iunie 2023 - 30 iunie 2024, au fost analizate din perspectiva unor posibilelor divizări.

Astfel, s-a stabilit că pentru procurarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor aferente domeniului construcțiilor și reparațiilor, DETS Ciocana a efectuat 39 de proceduri de AVM, prin care au fost cheltuiți circa 2,5 milioane de lei (inclusiv TVA), conform următoarelor categorii CPV:

Tabel nr.11. Categoriile CPV cu riscuri de divizare a achizițiilor din cadrul DETS Ciocana

Categorie CPV	Descriere categorie CPV	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei (fără TVA)	Valoarea contractelor, lei (inclusiv TVA)
50800	Diverse servicii de întreținere și de reparare	24	535 920,08	637 254,00
45200	Lucrări de construcții complete sau parțiale și lucrări publice	7	954 959,97	1 145 950,00
45400	Lucrări de finisare a construcțiilor	4	474 211,73	569 053,00
44100	Materiale de construcții și articole conexe	4	157 686,86	189 220,00

▶ **Operatori economici preferați**

În cadrul procesului de monitorizare nu au fost stabilite situații de acordare contractelor multiple aceluiași agent economic, dar putem menționa situația că DETS Ciocana a oferit un

singur contract direct către compania „[Stafolet](#)” SRL, care a mai obținut alte șase contracte directe de la alte Direcții educație.

În cazul DETS Ciocana nu au fost identificate încălcări pentru următorii indicatori de risc:

- **corespondere obiectului achiziției cu tipul de contract;**
- **valoarea estimată a contractului este diferită de prețul fără TVA;**
- **valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA.**

2.7. Direcția Educație, Tineret și Sport Râșcani

2.7.1. Grupul de lucru pentru achiziții publice al DETS Râșcani

Grupul de lucru pentru achiziții publice din cadrul Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Râșcani a fost instituit prin Ordinul nr. 01 din 04.01.2023, cu indicarea componenței GL și cu descrierea în anexe a obligațiilor funcționale ale fiecărui membru, fiind urmat încă de 3 ordine similare până la finele anului 2023, care au venit și cu unele modificări:

Tabel nr. 12. Informații despre componența Grupului de lucru pentru achiziții publice al DETS Râșcani

Conform Ordinului nr. 01 din 03.02.2023	Modificări ulterioare
Președinte: Rău Valentina - șefă interimară a DETS Râșcani	
Membrii: Liudmila Mihailov, inginer DETS Râșcani	
Aurelia Rotari, economist superior DETS Râșcani	
Diana Tureac, șef Secția alimentație DETS Râșcani	
Jeman Natalia, contabil șef interimar DETS Râșcani	
Sănduță-Bujor Olesea, jurist DETS Râșcani	nu se regăsește în componența GL stabilită prin Ordinul nr.109 din 06.11.2023, înlocuită cu Știrbu Irina, șef-adjunct DETS Râșcani
Loghin Elena, contabil șef adjunct	inclusă în grupul de lucru pentru achiziții publice de servicii alimentare conform ordinului nr.104 din 24.10.2023 și nr.116 din 01.12.2023
Franț Ana, director IPLT „Ștefan cel Mare și Sfânt”	inclusă în grupul de lucru pentru achiziții publice de servicii alimentare conform ordinului nr.104 din 24.10.2023
Beregoi Elena, director IPLT „M. Kogălniceanu”	inclusă în grupul de lucru pentru achiziții publice de servicii alimentare conform ordinului nr.104 din 24.10.2023
Secretar: Negru Ludmila - contabil	

În ultimul Ordin prezentat de DETS Râșcani, nr.116 din 01.12.2023, a fost stabilită următoarea componență a grupului de lucru:

Președinte:

Rău Valentina - șefă interimară a DETS Râșcani

Membrii:

Liudmila Mihailov, inginer DETS Râșcani

Aurelia Rotari, economist superior DETS Râșcani

Diana Tureac, șef secția alimentație DETS Râșcani

Jeman Natalia, contabil șef interimar DETS Râșcani

Știrbu Irina, contabil șef-adjunct DETS Râșcani

Loghin Elena, contabil șef adjunct (achizițiile de servicii alimentare)

Franț Ana, director IPLT „Ștefan cel Mare și Sfânt” (achizițiile de servicii alimentare)

Beregoi Elena, director IPLT „M. Kogălniceanu” (achizițiile de servicii alimentare)

Secretar:

Negru Ludmila - contabil

2.7.2. Bugetul și achizițiile de valoare mică a DETS Râșcani

Direcția Educație, Tineret și Sport Râșcani (în continuare DETS Râșcani) gestionează propriul buget, dar și bugetele a 46 de instituții de învățământ (15 școli și 31 grădinițe), care nu dispun de autonomie financiară.

În perioada iunie - decembrie 2023 DETS Râșcani a realizat cheltuieli în valoare de **243,12 milioane lei**, inclusiv **178,36 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat⁴⁰. Alte **23,71 milioane lei** au fost achitate pentru servicii comunale, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,39 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Râșcani în trimestrul II al anului 2023 au fost cheltuite **40,65 milioane lei** sau circa **16,72 %** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În lunile ianuarie - iunie 2024 DETS Râșcani a cheltuit **259,80 milioane lei**, inclusiv **197,79 milioane lei** pentru remunerarea muncii angajaților și plata contribuțiilor de asigurare socială de stat⁴¹. Pentru serviciile comunale s-au achitat **34,17 milioane lei**, iar pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor au fost direcționate **0,77 milioane lei**. Respectiv, pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări de către DETS Râșcani în trimestrul I al anului 2024 au fost cheltuite **27,07 milioane lei** sau circa **10,42 %** din bugetul instituției pentru perioada menționată.

În intervalul de timp 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, DETS Râșcani a desfășurat total **431 de proceduri** de AVM, inclusiv 430 facturi de plată și contracte directe (99,77%) și doar 1 procedură AVM petrecută prin MTender. Au fost identificate alte 6 proceduri de achiziții prin modalitățile facturi de plată și contracte directe în MTender cu **statut anulat**.

Valoarea estimată totală a celor 430 proceduri de AVM a fost de **8 330 530,94 lei**, iar prețul fără TVA – **8 365 926,70 lei**. Aceste două sume ar trebui să fie identice, iar în cazul dat ele diferă, ceea ce reprezintă un steguleț roșu.

Costurile (inclusiv TVA) a tuturor facturilor de plată și contractelor directe a fost de **9 345 953 lei**, sau în medie peste 2,3 milioane lei trimestrial.

⁴⁰ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii decembrie 2023, DETS Râșcani](#)

⁴¹ [Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul lunii iunie 2024, DETS Râșcani](#)

2.7.3. Indicatori de risc și încălcări a cadrului legal la realizarea achizițiilor de valoare mică de către DETS Râșcani

Ca urmare a analizei AVM raportate de DETS Râșcani drept realizate prin metodele factură de plată și contract direct, au fost identificate următoarele cazuri pentru indicatorii de risc menționați în Metodologia prezentului raport:

▶ **Raportarea după termenul limită a Achizițiilor de valoare mică, realizate prin factură sau contracte directe, DETS Râșcani**

De către DETS Râșcani au fost raportate cu întârziere, după data limită de **15 octombrie 2023**, **cinci proceduri** de achiziție de valoare mică efectuate în trimestrul III a anului 2023, prin modalitatea factură de plată sau contract direct.

Termenul de raportare din **15 ianuarie 2024** pentru procedurile petrecute în trimestrul IV 2023, a fost încălcat de către DETS Râșcani pentru **43 proceduri** (cca. 24% din numărul procedurilor realizate în trimestrul respectiv), iar ultima procedură a fost raportată la data de 2 aprilie 2024.

DETS Râșcani a raportat cu întârziere, după data limită de **15 aprilie 2024**, **o procedură** de achiziție de valoare mică petrecută în trimestrul I a anului 2024, prin modalitatea factură de plată sau contract direct. Pentru termenul de raportare **15 iulie 2024** (pentru AVM petrecute în trimestrul II 2024) - DETS Râșcani a raportat în termen toate procedurile desfășurate.

▶ **Depășirea pragului legal, prevăzut pentru Achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct, DETS Râșcani**

Au fost identificate trei proceduri de achiziție de bunuri și servicii efectuate de DETS Râșcani, prin contract direct, a căror valoare estimată depășește suma de 150 000 lei (fără TVA):

- [Tehnica de calcul - Lăptopuri necesare instituțiilor din subordine](#) - 292 800 lei,
- [Servicii de alimentare a copiilor din taberele cu sejur de zi, din cadrul instituțiilor de învățământ subordonate DETS s.Rișcani](#) - 260 250 lei,
- [Servicii de proiectare pentru Renovarea acoperișului la școala auxiliară nr.6](#) - 211 290,97 lei.

Nu au fost identificate proceduri de achiziție de lucrări prin contract direct, valoarea estimată a cărora să fie mai mare de 200 000 lei (fără TVA).

▶ **Correspondența obiectului achiziției cu tipul de contract**

Au fost identificate 5 cazuri când în **Obiectul contractului** a fost indicată și expresia „serviciu/servicii”, iar la tipul contractului a fost indicat „lucrări” și codul CPV a fost selectat din **categoria Lucrări**.

▶ **Divizarea achizițiilor publice de valoare mică**

Pentru achiziții legate de construcții și reparații, DETS Râșcani a realizat 35 de proceduri de achiziții, prin care a cheltuit peste 2,2 milioane de lei (inclusiv TVA), prin următoarele tipuri de procurări:

- *Lucrări de finisare a construcțiilor*, 8 proceduri, peste 1,22 milioane lei,
- *Materiale de construcții*, 8 proceduri, peste 279 mii lei,
- *Lucrări de acoperire și alte lucrări speciale de construcții*, 5 proceduri, peste 427 mii lei,
- *Diverse servicii de întreținere și de reparații*, 4 proceduri în valoare de 228 mii lei.

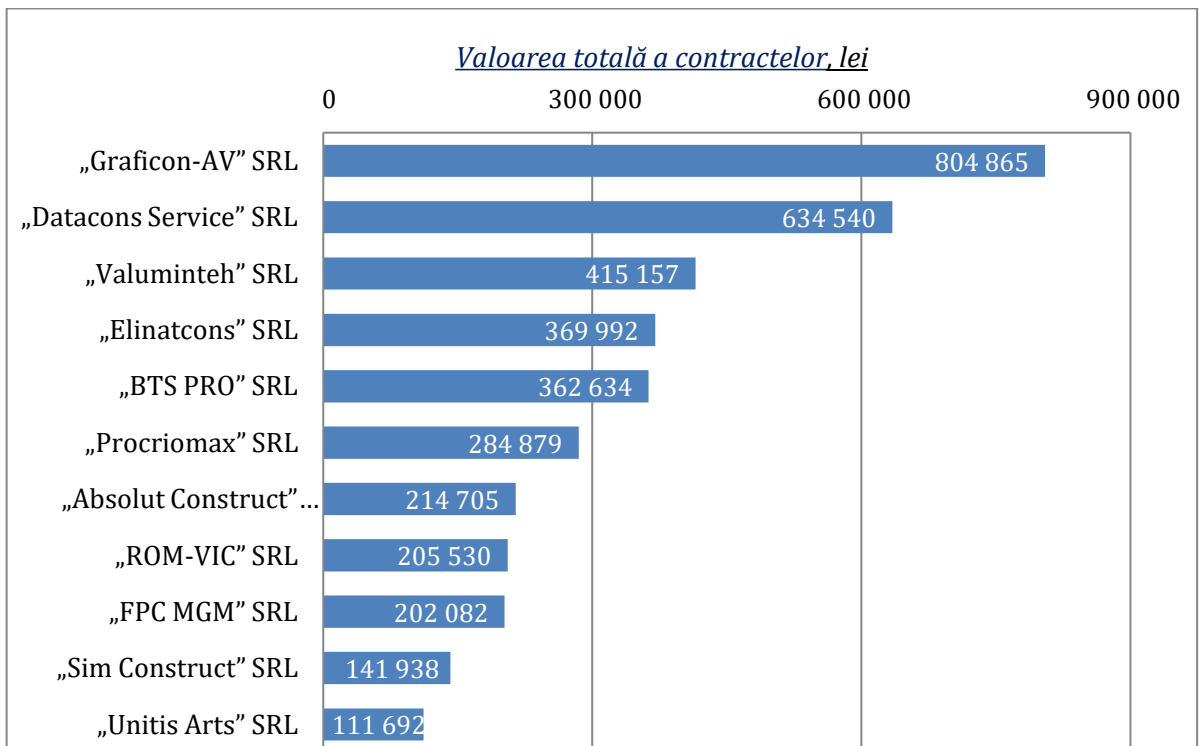
Tabel nr.13. Categoriile CPV cu riscuri de divizare a achizițiilor în cadrul DETS Centru

Categorie CPV	Descriere categorie CPV	Nr. proceduri	Valoare estimată, lei (fără TVA)	Valoarea contractelor, lei (inclusiv TVA)
45400	Lucrări de finisare a construcțiilor	8	994 667,89	1.229.599,00
44110	Materiale de construcții	8	241 485,78	279.982,00
45260	Lucrări de acoperire și alte lucrări speciale de construcții	5	356 173,48	427.407,00
50800	Diverse servicii de întreținere și de reparare	4	190 460,97	228.555,00

► Operatori economici favorizați de DETS Râșcani

În procesul de monitorizare a achizițiilor publice de valoare mică, realizate de DETS Râșcani, s-a constatat că **anumite companii au fost favorizate** de autoritatea contractantă, prin acordarea de contracte directe în mod repetat. Aceste circumstanțe ridică suspiciuni cu privire la respectarea **principiilor de concurență și transparență** în procesul de achiziții. Următoarea figură prezintă principalele companii care au beneficiat de 2 și mai multe contracte directe de la DETS Râșcani, în perioada 1 iunie 2023 - 30 iunie 2024.

Figura nr. 6. Valoarea totală a contractelor directe încheiate de DETS Râșcani cu operatorii economici favoriți, în perioada iulie 2023 - iunie 2024

Pentru DETS Râșcani nu au fost identificate încălcări în următorii indicatori de risc:

- **valoarea estimată a contractului este diferită de prețul fără TVA;**
- **valoarea estimată a contractului este identică cu prețul cu TVA.**

2.8. Companiile cu cel mai mare număr de contracte directe încheiate cu Direcțiile de educație din mun. Chișinău

De ani buni, în mai multe Direcții de educație din mun. Chișinău este prezent fenomenul favorizării unor companii cărora le sunt atribuite sume considerabile de bani.

Pe durata perioadei de monitorizate, mai multe companii au beneficiat de milioane de lei din banii publici, prin proceduri de achiziție neconcurențiale, ca urmare a semnării contractelor directe în valoare totală de milioane de lei, iar informația completă despre acestea sunt incluse în *Anexa 7. Lista agenților economici și a companiilor afiliate, cu care Direcțiile de educație din mun. Chișinău încheie sistematic contracte directe*

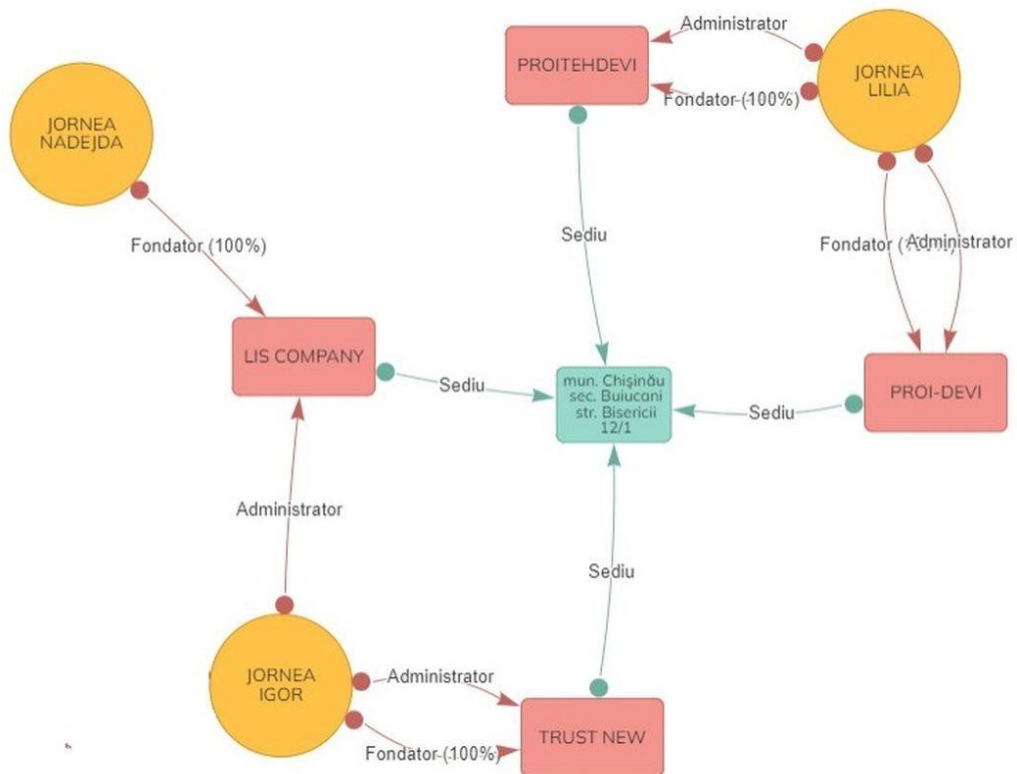
DETS Centru, care în perioada de monitorizare a cheltuit prin contracte directe peste **30 milioane lei** (suma nu include TVA) din banii publici, are cele mai multe companii preferate, dar și cel mai mare număr de contracte directe oferit acestora.

- **„Lis Company” SRL** este compania, care a obținut cei mai mulți bani prin contracte directe este - **11 contracte** în sumă totală de peste **2,16 milioane de lei**. Compania dată a primit 9 contracte directe (peste 1,69 milioane lei) de la **DETS Centru**, și alte 2 contracte directe (peste 474 mii lei) de la **DETS Buiucani**. Fondator al companiei este Jornea Nadejda, iar administrator este [Jornea Igor](#).
- **„Trust New” SRL** este pe locul doi în lista companiilor cu cei mai mulți bani luați prin contracte directe, beneficiind de peste 2 milioane de lei, ca urmare a încheierii a **13 contracte directe** cu **DETS Centru**. Compania dată este afiliată cu **„Lis Company” SRL**, având același fondator și administrator - [Jornea Igor](#), dar și aceeași adresă juridică.
- **„Proi-Devi” SRL** și **„Proitehdevi” SRL** sunt alte două companii afiliate companiilor **„Lis Company” SRL** și **„Trust New” SRL** fondate și administrate de Jornea Lilia (anterior **Manoila Lilia**), care a activat anterior în funcția de inginer în cadrul DETS Râșcani. Adresa juridică a tuturor celor patru companii este aceeași - mun. Chișinău, sec. Buiucani, str. Bisericii, 12/1.

Companiile **„Proi-Devi” SRL** și **„Proitehdevi” SRL** au beneficiat de următoarele contracte directe din partea Direcțiilor de educație:

- 2 contracte (peste 152 mii lei), de la **DETS Centru** pentru **„Proi-Devi” SRL**;
- 3 contracte (peste 238 mii lei) pentru **„Proitehdevi” SRL**, inclusiv 2 contracte de la **DETS Centru** (peste 188 mii lei) și 1 contract de la **DETS Buiucani** (peste 49 mii lei).

Menționăm faptul că, **Manoila Lilia** a fost condamnată de prima instanță la 3 ani de închisoare cu suspendarea condiționată pe un termen de 3 ani și la amendă în sumă de două sute mii lei pentru acte de corupție în procesul de achiziții publice ([decizia din 24 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani](#)). Decizia respectivă a fost contestată de către Procuratura Anticorupție la [Curtea de Apel Chișinău](#).

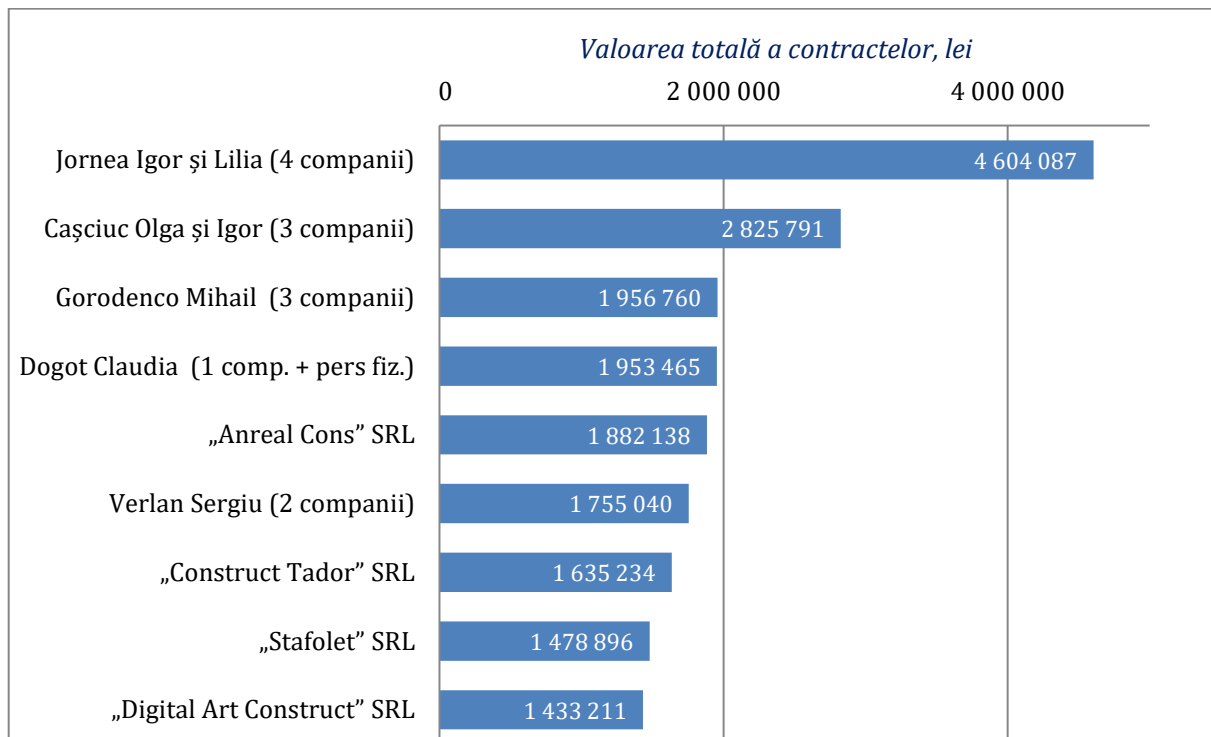
- **DETS Centru** a mai dat **7 contracte directe** de peste **1,6 milioane de lei** companiei **„Construct Tador” SRL**, valoarea medie a contractelor (cca. 233 mii lei) fiind foarte apropiată de limita legală permisă - 240 mii lei.
- Altă companie preferată de **DETS Centru** este **„Set Service” SRL**, care a obținut tocmai **14 contracte directe** (peste 1,6 milioane de lei) de la DETS Centru. Administrator al companiei este Cașciuc Olga, care este și cofondator la o altă companie **„Seliur” SRL**, care la fel a beneficiat de 4 contracte directe de la **DETS Centru**, în valoare de peste 649 mii lei.

Există și companii care încheie sistematic contracte directe cu mai multe Direcții de educație din mun. Chișinău:

- **„Ritm Cons” SRL** este o a treia companie în topul agenților economici favorizați de **DETS Centru**, care i-a oferit **peste 1,7 milioane lei** prin **11 contracte directe**, chiar dacă compania era una relativ tânără, fondată pe data de 5 septembrie 2022. Un alt contract direct, în valoare de peste 214 mii lei a fost semnat cu **DETS Buiuconi**. Fondator și administrator al „Ritm Cons” SRL este Dogot Claudia⁴², fostă **angajată DGETS în calitate de inginer** și fostă **membră a Grupului de Lucru Achiziții a DGETS în anul 2012**. Dogot Claudia, în calitate de persoană fizică a mai obținut **peste 16 mii lei de la Liceul „Onisifor Ghibu”**, și alte peste **20 mii lei de la Liceul „Mihai Viteazul”**.

⁴² Conform informațiilor din cadrul DGETS, Claudia Dogot ar fi mama Liliei Jornea, fondatoare companiilor Proi-Devi SRL și Proitehdevi SRL. Această informație nu a putut fi verificată, dat fiind faptul că constituie date cu caracter personal.

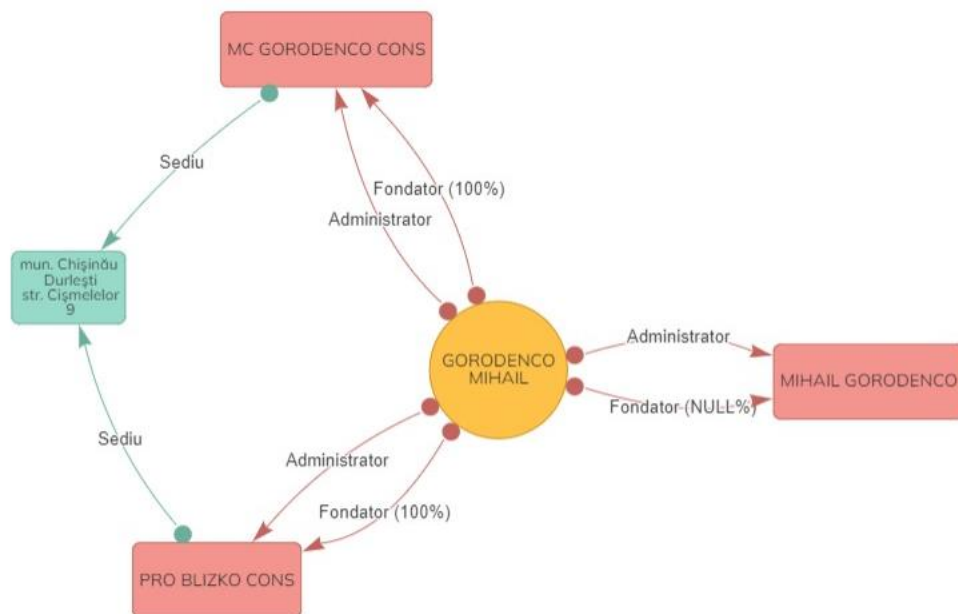
Figura nr. 7. Valoarea contractelor directe încheiate de Direcțiile de educație cu grupuri de companii afiliate, în perioada iulie 2023 - iunie 2024, lei

- Compania **„Anreal Cons” SRL** este una din companiile abonate de ani buni la banii publici. **DETS Botanica** i-a oferit peste 1,4 milioane de lei prin 6 contracte, iar **DETS Buiucani** alte peste 458 mii lei prin 3 contracte directe. Amintim faptul că, la 1 martie 2023 „Anreal Cons” SRL a ajuns în vizorul organelor de drept pentru mită dată în avans responsabililor DETS Buiucani – 226 mii lei, ceea ce reprezintă peste 18% din valoarea contractului solicitat.

Menționăm că, și anterior această companie a fost favorizată de autoritățile monitorizate. ca exemplu, în anul 2022, prin proceduri netransparente și neconcurențiale de tipul Negociere Fără Publicare, **„Anreal Cons” SRL a obținut peste 17 milioane lei** de la câteva Direcții Educație Tineret și Sport din Chișinău, inclusiv peste 8,6 milioane de lei prin **cinci contracte atribuite prin procedura NFP de către DETS Centru**.

- Un alt grup de companii afiliate care au beneficiat de **11 contracte directe** de aproape **2 milioane de lei**, sunt companiile: **„Pro Blizko Cons” SRL**, **„Gorodenco Cons” SRL** și **„Pislar Cons” SRL**. Toate trei companii au în calitate de fondator și administrator aceeași persoană (*Gorodenco Mihail*) și aceeași adresă juridică.
- **„Pro Blizko Cons” SRL** - total 6 contracte (5 de la DETS Centru, 1 de la DETS Buiucani) de peste 960 mii lei,
 - **„Gorodenco Cons” SRL** - total 4 contracte (3 de la DETS Centru, 1 de la DETS Buiucani) de peste 798 mii lei,
 - **„Pislar Cons” SRL** - 1 contract cu DETS Centru, în valoare de circa 198 mii lei.

- Un alt grup de companii afiliate sunt **„Lisever Grup” SRL** și **„Lia Art Com” SRL**, care au aceeași fondatori și administratori, au obținut cumulativ **8 contracte** de la **DETS Centru** și **DETS Buiucani**, în valoare totală de peste **1,7 milioane lei**:
 - **„Lisever Grup” SRL** - 4 contracte (peste 917 mii lei) de la DETS Centru și 1 contract (circa 229 mii lei) de la DETS Buiucani;
 - **„Lia Art Com” SRL** - 2 contracte (peste 438 mii lei) de la DETS Centru și 1 contract (circa 169 mii lei) de la DETS Buiucani.
- **„Stafolet” SRL** a obținut **7 contracte** directe cu valoarea totală de peste 1,4 milioane de lei de la patru direcții: **DETS Botanica** – 3 contracte, **DETS Buiucani** – 2 contracte, **DETS Centru** – 1 contract, **DETS Ciocana** – 1 contract.
- **„Digital Art Construct” SRL** a obținut peste 1,4 milioane de lei: 4 contracte (peste 955 mii lei) de la **DETS Centru** și 2 contracte (peste 477 mii lei) de la **DETS Buiucani**.
- **DETS Centru** a încheiat 4 contracte directe (peste 382 mii lei) și companiei **„Nufăr Cia” SRL**, care îl are ca fondator și administrator pe Cașciuc Igor, și aceeași adresă juridică ca și comună cu „Set Service” SRL.

Informațiile expuse în acest capitol demonstrează existența grupurilor de firme afiliate, care beneficiază de milioane de lei din bani publici în condiții lipsite concurență și de transparență. Acest fapt are loc ca urmare a favorizării agenților economici prin acordarea sistematică a contractelor directe, fapt care este posibil ca urmare a procesului de divizare a achizițiilor.

Observăm și fenomenul implicării în acțiuni orchestrate de favorizare a agenților economici în special a DETS Centru, DETS Buiucani și în unele cazuri și a DETS Botanica.

Printre agenții economici favorizați se regăsesc și foști angajați ai Direcțiilor de educație, care au activat anterior chiar în domeniul achizițiilor publice, și care cunosc foarte bine mecanismele interne, precum și factorii de decizie din cadrul autorităților contractante, factori care le facilitează obținerea contractelor directe de achiziții publică.

3. Constatări privind riscurile sistemice în procesul achizițiilor de valoare mică

În baza rezultatelor monitorizării achizițiilor de valoare mică în cele șase Direcții educație din municipiul Chișinău pot fi făcute constatări privind anumite riscuri sistemice, ce țin de modul de planificare organizare și raportare a achizițiilor de valoare mică.

Este important de menționat că autoritățile monitorizate dispun de bugete anuale considerabile și achiziționează un spectru larg de , respectiv în cadrul acestora se pot manifesta diverse situații de risc. Totodată, monitorizarea a fost realizată pe parcursul a 4 trimestre, adică a cuprins un an calendaristic, fapt care permite excluderea erorilor cauzate de fluctuații sezoniere în procesul de realizare a achizițiilor publice sau de insuficiența de informații.

În perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, cele șase instituții monitorizate au raportat în SIA „RSAP” MTender un total de **1416 proceduri de achiziții de valoare mică realizate prin modalitatea factură de plată și contract direct**, cu o valoare totală de 76,91 milioane lei. În același interval de timp, doar **21 proceduri AVM au fost realizate prin sistemul MTender**, costul acestora fiind de 2,85 milioane lei fără TVA.

Cumulativ, valoarea totală a bunurilor, serviciilor și lucrărilor contractate în urma a 1437 achiziții de valoare mică raportate de Direcțiile de educație din mun. Chișinău, pentru perioada de monitorizare, au constituit **79,76 milioane lei** (fără TVA).

Ponderea numărului de contracte directe reprezintă **cca. 98,5 %** din totalul de proceduri AVM menționate mai sus. În valoare monetară, prin facturi de plată și contracte directe au fost valorificate **96,4%** din totalul banilor cheltuiți prin AVM.

În tabelul de mai jos prezentăm informații despre numărul de achiziții de valoare mică și valoarea acestora, pentru fiecare din cele șase Direcții educație din mun. Chișinău, pe perioada monitorizată 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024.

Tabel nr.14. Informații privind numărul și valoarea achizițiilor de valoare mică raportate de Direcțiile de educație din mun. Chișinău pentru perioada 01.07.2023 – 30.06.2024

	DGETS	DETS Botanica	DETS Buiucani	DETS Centru	DETS Ciocana	DETS Râșcani
TOTAL Achiziții de Valoare Mică						
Număr proceduri	162	80	127	487	150	431
Valoarea contractelor, mii lei, fără TVA	14785,96	11769,76	9267,78	30347,75	5229,35	8365,93
AVM modalitatea factură de plată și contract direct						
Număr proceduri	159	69	124	487	147	430
Ponderea procedurilor în total AVM, %	98,15 %	86,25 %	97,64 %	100 %	98,00 %	99,77 %
Valoarea contractelor, mii lei, fără TVA	14025,96	10500,07	8987,11	30347,75	4972,07	8080,93
Ponderea valorii contractelor în total AVM, %	94,86 %	89,21 %	96,97 %	100 %	95,08 %	96,59 %

AVM publicat în MTender						
Număr proceduri	3	11	3	0	3	1
Ponderea proceduri în total AVM, %	1,85 %	13,75 %	2,36 %	0 %	2,00 %	0,23 %
Valoarea contractelor, mii lei, fără TVA	760,00	1269,69	280,67	0	257,28	285,00
Ponderea valorii contractelor în total AVM, %	5,14 %	10,79 %	3,03 %	0 %	4,92 %	3,41 %

Datele din tabelul de mai sus demonstrează tendința de utilizare excesivă, de către cele șase Direcții monitorizate, a procedurilor netransparente și necompetitive, precum achizițiile de valoare mică prin metoda factură de plată sau contract direct. Astfel se creează mecanisme de distribuire a banilor publici prin direct către companii preferate, inclusiv cu conexiuni la unele Direcții de educație.

Situația descrisă se agravează și prin existența lacunelor în cadrul normativ, ca exemplu insuficiența reglementărilor privind fenomenul de divizare a achizițiilor publice și de utilizare a contractării directe. Acest vid normativ, încurajat de integritatea și responsabilitatea redusă a personalului implicat în achizițiile publice, creează un spațiu favorabil pentru comiterea de abuzuri și acțiuni ilegale.

3.1. Riscuri cauzate de implementare neconformă de către autoritățile contractante a prevederilor legale privind achizițiile de valoare mică

Cu considerația datelor prezentate în capitolul 2 al prezentului raport, precum și în Tabelul nr.14, constatăm existența a unui șir de riscuri sistematice pentru sectorul achizițiilor de valoare mică.

3.1.1. Deficiențe de planificare a achizițiilor de valoare mică

Aceste deficiențe se manifestă prin fragmentarea înaltă a procurărilor, astfel încât, circa 40 % din numărul total de achiziții de valoare mică realizate prin factură sau contract direct, au valori de până la 5000 lei (fără TVA). Se întâlnesc cazuri de procurări separate de bunuri cu valoare de până la 100 lei, și chiar cu valoare sub 10 lei.

● Contract
 Data ultimilor modificări: 04.10.2023 / 10:11

Rechizite de birou pentru grădinița nr.80

Rechizite de birou pentru grădinița nr.80

Valoarea estimată a achiziției (MDL)

8.33

Autoritate contractantă denumire:
DIRECTIA EDUCATIE, TINERET SI SPORT SECTORUL RISCANI

Raion:
mun. Chișinău

Tipul procedurii:
Raportare achizițiile de valoare mică

Numărul de notificări:
ocds-b3wdp1-MD-1696403235403

Numărul mare de proceduri de achiziții publice de valoare mică (de ordinul sutelor anual sau chiar trimestrial) și caracterul lor spontan, face puțin probabilă respectarea cerințelor ce țin de planificarea achizițiilor publice.

3.1.2. Divizarea achizițiilor publice

Achizițiile mari sunt divizate în mai multe contracte mici pentru a evita realizarea altei proceduri de achiziție decât cea, care ar fi fost utilizată inițial. Ca exemplu, în semestrul II anul 2023, DETS Centru a încheiat **8 contracte directe** în valoare totală de peste **1,7 milioane lei** (inclusiv TVA) pentru lucrări de reparație în cadrul aceleiași instituții de învățământ. De fapt, prin aceste divizări a fost evitată realizarea achizițiilor prin proceduri transparente și competitive, în cazul dat lucrările de reparație urmând a fi contractate prin 1-2 proceduri de tipul *Cererea ofertelor de prețuri*, dar nu prin încheierea multiplelor contracte directe.

Tabel nr.15. Achizițiile de valoare mică realizate pentru contractarea lucrărilor de reparație la Gimnaziul Adrian Păunescu

Procedura de achiziție	Nume Operator Economic	Data începerii contractului	Data încheierii contractului	Valoarea estimată a achiziției fără TVA	Prețul total (inclusiv TVA)
Realizat: 8 CVM					
Lucrări de reparație a rețelelor de canalizare în totalitate la Gimnaziul Adrian Păunescu	Set Service SRL	21.08.2023	31.12.2023	149699	179638
Lucrări de montare a pardoselelor la Gimnaziul Adrian Păunescu	Lis Company SRL	05.09.2023	31.12.2023	198825	238590
Lucrări de reparație generală a rețelelor electrice la Gimnaziul Adrian Păunescu	Set Servicii SRL	08.09.2023	31.12.2023	199898	239877
Lucrări de reparație a unui bloc sanitar la Gimnaziul Adrian Păunescu	Gorodenco Cons SRL	14.09.2023	31.12.2023	240000	240000
Lucrări de schimbare a sistemului de iluminat la Gimnaziul Adrian Păunescu și schimbarea pardoselei la Grădinița nr.226	Lis Company SRL	13.10.2023	31.12.2023	174418	209301
Lucrări de schimbare a sistemului de iluminat la Gimnaziul Adrian Păunescu și schimbarea pardoselei la Grădinița nr.226	Ritm Cons SRL	13.10.2023	31.12.2023	183026	219631
Lucrări de reparație a blocului sanitar la Gimnaziul Adrian Păunescu	Pro Blizko Cons SRL	01.11.2023	31.12.2023	182916	219500
Lucrări de reparație a holului la Gimnaziul Adrian Păunescu	Gorcons Lider SRL	06.12.2023	31.12.2023	166250	199500
TOTAL				1 495 032	1 746 037

3.1.3. Favoritism și lipsă de concurență

Informația analizată în cadrul raportului ne indică că firmele favorizate de autoritățile contractante obțin sistematic contracte de valoare mică, fără ca să fie asigurată o competiție reală,

dar și fără o transparență privind volumul de servicii sau lucrări, care urmează a fi executat. Au fost identificate două cazuri când beneficiarii ai contractelor directe au fost foști angajați ai Direcțiilor de educație, specialiști în domeniul achizițiilor publice – Lilia Manoila (Jornea) și Claudia Dogot. Ambele persoane menționate sunt strâns conectate la grupuri de companii favorite, care doar pe perioada monitorizării au beneficiat de contracte directe în valoare de milioane de lei. Mai multe exemple privind companiile favorizate sunt expuse la capitolul 2.8. *Companiile cu cel mai mare număr de contracte directe încheiate cu Direcțiile de educație din mun. Chișinău.*

În astfel de condiții, se formează o piață de achiziții neconcurențiale, care limitează posibilitatea agenților economici de a participa la proceduri de achiziții publice în condiții egale pentru toți. Mai mult, se creează spațiu favorabil pentru creșterea riscurilor de corupție atât la etapa de atribuire, cât și la cea de implementare a contractelor directe.

3.1.4. Depășirea pragurilor

Informația ce ține de achizițiile publice de valoare mică, pentru care au fost depășite pragurile legale, a fost menționată în capitolele 2.2. - 2.7. În situația în care aceste încălcări nu au fost identificate de autoritățile de monitorizare și control a statului, sunt mari întrebări la mecanismele aplicate de Trezorerie, Ministerul Finanțelor, etc., privitor la setarea și aplicarea unui sistem de responsabilizare a autorităților contractante și asigurarea utilizării corecte și eficiente a banilor publici.

3.1.5. Neraportarea achizițiilor de valoare mică

Acest risc apare ca urmare a faptului că autoritățile (Ministerul Finanțelor, Agenția Achiziții Publice) nu au elaborat și implementat instrumente de monitorizare și control eficiente, care ar avea ca scop responsabilizarea autorităților contractante și evitarea cazurilor de nerespectare a cadrului legal și normativ cu privire la achizițiile de valoare mică. La momentul actual, după un an de implementare a noului Regulament, există autorități, care încă nu au raportat nici o procedură de achiziție de valoare mică, realizată prin factură sau contract direct.

Mai mult, riscul este amplificat și de lipsa cadrului legislativ, care ar prevedea sancțiuni pentru încălcarea prevederilor legislative și normative la realizarea achizițiilor de valoare mică.

3.1.6. Nerespectarea termenelor de raportare a achizițiilor publice de valoare mică

Cazurile ce țin de raportarea achizițiilor publice de valoare mică după termenul limită au fost menționate în capitolele 2.2. - 2.7. Cu toate că cadrul legal prevede expres termenele de raportare trimestrială, Codul Contravențional nu conține o contravenții pentru neraportarea AVM și respectiv nici o sancțiune pentru încălcările menționate.

Riscurile de nerespectare a termenului de raportare sunt condiționate în mare parte de lipsa în cadrul legal măsurilor de responsabilizare pentru nerespectarea cadrului legal și normativ din domeniul achizițiilor publice, dar și de complexitatea procedurilor de raportare.

3.1.7. Includerea informațiilor eronate la raportarea achizițiilor de valoare mică

Erorile admise în procesul de introducere manuală a datelor la raportarea achizițiilor de valoare mică, afectează veridicitatea și corectitudinea informațiilor. Iată câteva exemple de completare eronată a datelor:

- Procedura de achiziție teren de joacă pentru IET 79, IET 17 - la rubrica „operatorul economic” este introdus „45”, iar codul IDNO indicat (1016600013974) corespunde companiei „Trio Construct” SRL;
- EAJ000640491 - Denumirea operatorului economic, codul IDNO indicat (1010600043506) corespunde companiei IS Servicii Pază MAI;

3.2. Riscuri cauzate de lacunele sau deficiențele cadrului legal și normativ privind achizițiile de valoare mică

3.2.1. Proceduri complexe de raportare

Numărul mare de rubrici care necesită completare pentru raportarea fiecărei proceduri de achiziții de valoare mică. Considerăm acest fapt nu se încadrează în conceptul de proceduri simple și rapide a achizițiilor directe, consumă ineficient din resursele autorității contractante și sporește riscul de apariție a erorilor la completarea datelor.

În modulul de raportare pe platforma MTender nu sunt integrate datele din alte sisteme Informacionale de stat: eFactura, Registrul de Stat al Unităților de Drept (registrul companiilor), etc.

3.2.2. Lipsa sau ineficiența prevederilor legale pentru responsabilizarea autorităților contractante

Odată cu adoptarea unor noi condiții de realizare și raportare a achizițiilor de valoare mică, nu a fost ajustat corespunzător cadrul normativ aferent identificării și constatării infracțiunilor rezultate în urma neexecutării prevederilor Regulamentului. Acest fapt creează incertitudine în activitate pentru alte organe de stat cu funcție de Agent Constatator în domeniul achizițiilor publice. O altă constrângere este termenul de prescripție relativ scurt pentru aplicarea sancțiunilor contravenționale a infracțiunilor rezultate în neexecutarea Regulamentului - 1 an din data comiterii.

3.3. Alte riscuri sistemice

3.3.1. Lipsa instrumentelor de extragere și analiză automatizată a datelor din sistemul MTender

Chiar dacă începând cu 1 iulie 2023 a parte din autoritățile contractante raportează prin platforma MTender achizițiile de valoare mică realizate prin factură de plată sau prin contract direct, la mai mult de un an de la intrarea în vigoare a noilor prevederi legale nu este elaborată și implementată o soluție tehnică pentru extragerea din sistemul MTender a informațiilor sistematizate despre achizițiile de valoare mică raportate. Acest fapt constituie un impediment considerabil în activitățile de monitorizare, ori, persoanele care ar vrea să analizeze achizițiile de valoare mică ar fi nevoită să extragă manual informațiile, accesând separat fiecare procedură raportată, activitate care necesită resurse de timp și umane considerabile.

Datele referitoare la Achizițiile de valoare mică raportate în MTender nu au fost integrate nici în instrumentul de analiză a datelor privind achizițiile publice din Republica Moldova - bi.open-contracting.org/moldova.

3.3.2. Lipsa bibliotecilor standartizate pentru categoriile de date introduse în sistemul MTender, precum și a instrumentelor de verificare și validare a datelor introduse

O altă problemă majoră este asociată procesului de raportare a achizițiilor de valoare mică în MTender. În lipsa bibliotecilor standardizate a operatorilor economici, precum și a ne-validarea datelor adiționale referitoare la operatorii economici, în procesul de introducerea manuală se creează multiple variante de scriere a denumirii operatorilor economici sau la erori majore, inclusiv necorespondere dintre numele companiei și IDNO-ul introdus, contacte, . . .

Un exemplu de includere în sistemul MTender a diverselor variante a denumirii operatorului economic este denumirea companiei S.C. STAFOLET S.R.L. introdusă în 6 moduri diferite în MTender:

- ARL Stafolet
- SC "Stafolet" SRL
- SRL Stafolet
- SRL SC Stafolet
- SRL Stafolet
- STAFOLET

Recordul identificat pentru acest tip de probleme este scrierea în **28 de moduri** diferite a denumirii *Universității Pedagogice de Stat Ion Creangă*.

4. Concluzii și recomandări

În urma analizei achizițiilor publice de valoare mică, raportate de șase Direcții de educație din municipiul Chișinău pentru perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024, au fost identificate o serie de riscuri majore care **afectează transparența, eficiența și concurența în acest domeniu**. Cadrul normativ insuficient, implementarea necorespunzătoare a procesului de achiziție și monitorizarea ineficientă de către autoritățile de control creează oportunități pentru **practici neconforme, favoritism, evitarea cadrului concurențial și pentru manifestări de corupție**, astfel subminând principiile de bună guvernare și utilizare eficientă a fondurilor publice.

Consecințele acestor riscuri se reflectă atât asupra **integrității procesului de achiziție**, cât și asupra mediului de afaceri, limitând agenților economici accesul la banii publici și **distorsionând concurența**.

4.1. Concluzii

Conform informației expuse anterior în prezentul Raport, venim cu principalele concluzii privind procesul de achiziție de valoare mică din cadrul celor șase **Direcții de educație monitorizate**:

- **Lipsa concurenței și un nivel redus al transparenței:** majoritatea achizițiilor au fost realizate prin proceduri directe (facturi și contracte directe), cu un număr scăzut de achiziții desfășurate în platforma MTender. Din cele **1437 proceduri analizate**, doar 21 achiziții (1,5% din numărul total) au fost efectuate prin MTender, restul fiind achiziții directe, realizate în baza facturii de plată sau contract direct. Cea mai înaltă rată de achiziții directe a fost stabilită la **DETS Centru** – 100 % din numărul total de 487 achiziții, a căror valoare însumează **30,347 milioane lei** (fără TVA).
- **Încălcarea termenelor și pragurilor legale:** s-au depistat multiple cazuri de întâzieri la raportarea achizițiilor pe platforma SIA „RSAP” MTender. Totodată, au existat cazuri în care valoarea achizițiilor depășea pragurile legale permise pentru proceduri directe, fără a se aplica metode de achiziție competitivă, așa cum prevede legea.
- **Practica divizării achizițiilor:** Pe larg este utilizată practica divizării achizițiilor pentru a menține valorile contractelor sub limitele legale și a evita procedurile concurențiale. Cel mai des divizările se aplică pentru lucrări de reparații, fiind desfășurate achiziții multiple, care însă ar fi putut fi consolidate într-un singur contract, crescând astfel transparența și asigurând un mediu concurențial pentru agenții economici.
- **Favorizarea unor operatori economici:** Anumite companii au fost contractate sistematic prin proceduri directe, ceea ce sugerează o posibilă preferință neloyală și afectează principiul concurenței, iar în condițiile unei transparențe reduse, creează și riscuri majore de corupție. Și în acest context, cele mai multe cazuri de favorizare au fost identificate la **DETS Centru**, care, în perioada de monitorizare, a oferit peste **18 milioane lei** prin contracte directe companiilor preferate.

Suplimentar la riscurile identificate în cadrul autorităților contractante monitorizate, au fost identificate deficiențe sistemice ale procesului de achiziție publică de valoare mică, condiționate de activitatea instituțiilor de monitorizare și de control, dar și a celor cu rol legislativ în domeniul achizițiilor publice:

- **Transparența redusă:** lacunele cadrului normativ și nerespectarea de către autoritățile contractante a prevederilor legale în procesul de realizare a achizițiilor publice, conduc la o transparență redusă a achizițiilor de valoare mică. Aceasta afectează accesul la informații pentru public și monitori independenți, *facilitând abuzuri și favorizări ale anumitor operatori economici, dar și reduce nivelul de responsabilitate al autorităților contractante.*
- **Monitorizarea insuficientă** contribuie la perpetuarea și extinderea practicilor neconforme. În absența unor măsuri de monitorizare sistemică, *autoritățile contractante au tendința de a amâna raportarea sau chiar de a nu raporta deloc, știind că nu vor fi penalizate. La fel, poate fi intenționat omisă raportarea anumitor contracte, sau de a perpetua și amplifica practicile de divizare a achizițiilor publice și de favorizare a anumitor agenți economici.*
- **Absența sancțiunilor adecvate** pentru autoritățile contractante, care nu respectă cadrul legal și normativ, *diminuează în mod semnificativ capacitatea de control a achizițiilor și de responsabilizare a autorităților contractante, astfel facilitând apariția corupției și favoritismului în acordarea contractelor din bani publici. Cadrul legal lacunar permite actorilor procesului de achiziție să ignore regulile, fără a avea un risc real de a suporta careva consecințe.*
- **Procedurile complicate de raportare** impun o sarcină administrativă considerabilă asupra autorităților contractante. Acestea devin astfel un *obstacol major în asigurarea unui proces de achiziție simplu și rapid, așa cum ar trebui să fie pentru achizițiile de valoare mică. Complexitatea înaltă nu doar că generează ineficiențe, dar și descurajează o raportare corectă și la timp, crescând riscul erorilor umane și de omitere a unor date importante.*
- **Riscul înalt al erorilor umane** utilizarea unor procese manuale complexe, amplifică riscul de erori și fraudă în raportarea achizițiilor. Situația respectivă poate duce la introducerea datelor incorecte sau distorsionate, astfel fiind *afectată veridicitatea informațiilor despre achizițiile raportate și subminarea integrității procesului de achiziții.*
- **Continuarea și amplificarea practicilor de divizare a achizițiilor și de favorizare a unor operatori economici:** identificarea unor companii care câștigă repetat contracte, *în special prin proceduri directe, necompetitive și cu transparență redusă, indică existența unor relații privilegiate între autoritățile contractante și operatorii economici. Această practică limitează accesul altor companii la piața achizițiilor publice și distorsionează competiția. În consecință, agenții economici pierd oportunități legitime de a participa la contracte publice, ceea ce duce la o piață necompetitivă și la utilizarea ineficientă a resurselor.*
- **Extinderea practicilor de favorizare** se manifestă prin faptul că *aceeași companie începe a fi favorizată de mai multe direcții de educație concomitent. Aceste situații sugerează extinderea practicilor neconforme și implicarea în acestea a unui număr mai mare de autorități contractante.*

Factorii enumerați mai sus afectează atât corectitudinea procesului de achiziții, cât și concurența dintre agenții economici, conducând la o utilizare ineficientă a fondurilor publice și la încredere redusă în sistemul de achiziții. Reglementările insuficiente, lipsa de sancțiuni și favorizarea unor operatori economici subminează principii fundamentale precum transparența, echitatea și competiția loială.

4.2. Recomandări pentru procesul de achiziție de valoare mică

Pentru a îmbunătăți eficiența și transparența achizițiilor publice de valoare mică și a reduce riscurile menționate în prezentul raport, este esențial **să se adopte măsuri concrete care să asigure respectarea normelor legale și să responsabilizeze autoritățile contractante.**

În continuare, prezentăm o serie de recomandări care vizează soluționarea acestor probleme și crearea unui sistem de achiziții publice mai eficient, transparent și corect.

1. *Investigarea și sancționarea încălcărilor identificate*

Se recomandă autorităților competente (AAP, CNA, Curtea de Conturi, Primăria mun.Chișinău) **investigarea și sancționarea** cazurilor de divizare a achizițiilor publice, de favorizare a unui șir de agenți economici, precum și încheierea contractelor cu grupuri de companii afiliate, în cadrul achizițiilor publice de valoare mică realizate de Direcțiile de educație din municipiul Chișinău.

2. *Monitorizarea sistematică a achizițiilor publice realizate de Direcțiile educație din mun.Chișinău*

Se recomandă organelor de audit și celor cu funcții de control din cadrul Primăriei mun.Chișinău, **monitorizarea sistematică** a achizițiilor publice realizate de Direcțiile de educație din mun. Chișinău, precum și aplicarea sancțiunilor disciplinare pentru cazurile de încălcare a cadrului legal în procesul de gestionare a banilor publici.

3. *Îmbunătățirea și completarea cadrului normativ privind achizițiile publice*

Se recomandă revizuirea și completarea legislației pentru a elimina ambiguitățile și formulările, care pot fi interpretate. Printre acestea ar urma să se regăsească:

- **introducerea unui prag minim** (ca exemplu 10000 lei) pentru achizițiile, care necesită a fi raportate prin platforma MTender;
- **obligativitatea publicării integrale a contractelor**, ar fi o măsură, care va crește considerabil nivelul de transparență, în special pentru achizițiile de lucrări (de reparație sau de construcție);
- **obligativitatea intrării în vigoare a contractului din data publicării lui în SIA „RSAP” MTender;**
- **definirea clară a noțiunii de divizare a contractelor**, inclusiv cu stabilirea unor indicatori cantitativi, fapt care va simplifica identificare și descurajarea a astfel de cazuri, dar și contribui la responsabilizare autorităților contractante.

4. *Simplificarea și digitalizarea proceselor de raportare*

Pentru a reduce erorile și povara administrativă, procedurile de raportare a achizițiilor de valoare mică trebuie simplificate și digitalizate, inclusiv prin **integrarea cu alte sisteme informatice de stat**, cum ar fi eFactura și Registrul de Stat al Unităților de Drept, va reduce volumul de muncă manuală și riscul de erori umane. Implementarea unui sistem automatizat de raportare și validare a datelor va asigura o monitorizare mai eficientă și va limita posibilitățile de introducerea a datelor eronate.

5. Introducerea în cadrul legal a sancțiunilor eficiente pe domeniul achizițiilor publice

Este necesară completarea cadrului legislativ cu sancțiuni clare și eficiente pentru nerespectarea termenelor și a procedurilor de raportare. Autoritățile contractante care nu respectă prevederile legale, divizează achizițiile publice sau care favorizează în mod repetat anumite companii, trebuie să fie sancționate corespunzător. Aceste măsuri vor descuraja practicile neconforme și vor asigura o mai bună responsabilizare a celor implicați.

6. Elaborarea și implementarea mecanismelor de identificare a situațiilor de risc în procesul de realizare și raportare a achizițiilor de valoare mică

Dezvoltarea unor instrumente de monitorizare sistemică a achizițiilor de valoare mică este esențială pentru a detecta neregulile în timp util. Un sistem de monitorizare automatizat, care să ofere o imagine de ansamblu asupra tuturor achizițiilor și să semnaleze eventualele divizări ale contractelor sau depășiri ale pragurilor legale, va permite **intervenția rapidă a autorităților de control**.

7. Promovarea concurenței și asigurarea accesului egal la piața de achiziții publice

Pentru a preveni monopolurile și favoritismul, este important ca **toate achizițiile publice**, inclusiv cele de valoare mică, **să fie desfășurate în mod transparent și să ofere oportunități egale tuturor agenților economici**. Procedurile de achiziție trebuie să fie cât mai competitive, iar autoritățile contractante trebuie să fie obligate să demonstreze că au luat în considerare mai multe oferte înainte de a atribui contractele.

8. Reducerea volumului de divizare abuzivă a achizițiilor publice

Pentru a evita practica divizării achizițiilor mari în contracte mici, se recomandă introducerea unor **mecanisme de verificare și corelare a contractelor** încheiate de o autoritate contractantă pe perioade scurte de timp. Această măsură va împiedica fragmentarea contractelor în scopul evitării procedurilor competitive și va asigura utilizarea eficientă a resurselor publice.

9. Instruirea continuă a personalului autorităților contractante

Pentru a reduce erorile și nerespectarea prevederilor legale, este necesar ca **personalul implicat în procesul de achiziții să fie instruit periodic** cu privire la noile reguli și proceduri de achiziție. Acest lucru va contribui la creșterea profesionalismului și la aplicarea corectă a legislației.

10. Consolidarea capacităților instituțiilor de monitorizare și control în domeniul achizițiilor publice, colaborarea cu societatea civilă

Pentru a asigura o supraveghere eficientă și independentă a procesului de achiziții publice, inclusiv a celor de valoare mică, este esențială consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de monitorizare și control. Aceasta implică alocarea de resurse adecvate,

asigurarea cu personal calificat, precum și dezvoltarea unor instrumente tehnologice care să faciliteze analiza și verificarea achizițiilor în timp real.

Un parteneriat strategic între autoritățile de monitorizare și societatea civilă va contribui la reducerea riscurilor de corupție, la sporirea transparenței și la asigurarea unei utilizări responsabile a fondurilor publice.

Anexe:

Anexa 1: Achiziții de valoare mică ale Direcțiilor Educație, Tineret și Sport din municipiul Chișinău în perioada 1 iulie 2023 - 30 iunie 2024

Autoritate Contractantă	An, Trimestru	Modalitate*	Număr de proceduri	Valoarea estimată, lei	Preț, lei (fără TVA)	Preț, lei (inclusiv TVA)
DGETS	2024, T2	RAVM	58	5.081.491,48	5.081.491,81	5.829.068,00
	2024, T1	RAVM	27	1.655.125,75	1.655.126,08	1.936.574,00
	2023, T4	RAVM	29	3.148.035,29	3.167.836,46	3.668.268,00
	2023, T3	RAVM	45	4.121.510,87	4.121.510,87	4.645.921,00
			AVM MTender	3	760.000,00	760.000,00
Total			162	14.766.163,39	14.785.965,22	16.079.831,00
DETS Botanica	2024, T2	RAVM	23	2.741.848,21	2.741.848,21	3.217.380,00
		AVM MTender	5	579.805,00	579.805,00	nu sunt date
	2024, T1	RAVM	15	1.913.660,51	3.361.101,37	2.251.048,00
		AVM MTender	1	240.352,00	240.352,00	nu sunt date-
	2023, T4	RAVM	24	3.862.339,74	3.942.067,07	4.580.288,00
		AVM MTender	3	251.872,00	251.872,00	nu sunt date
	2023, T3	RAVM	7	433.391,92	455.058,59	497.519,00
		AVM MTender	2	197.658,00	197.658,00	nu sunt date
	Total			80	10.220.927,38	11.769.762,24
DETS Buiucani	2024, T2	RAVM	38	861.021,99	861.544,47	999.055,00
	2024, T1	RAVM	36	2.002.944,92	2.002.944,92	2.175.956,00
	2023, T4	RAVM	33	4.893.379,00	4.894.379,83	5.677.241,00
	2023, T3	RAVM	17	1.227.943,04	1.228.243,04	1.416.542,00
		AVM MTender	3	280.670,00	280.670,00	-
Total			127	9.265.958,95	9.267.782,26	10.268.794,00
DETS Centru	2024, T2	RAVM	138	7.731.948,97	7.734.948,97	8.643.105,00
	2024, T1	RAVM	89	7.038.696,89	7.038.703,66	8.034.091,00
	2023, T4	RAVM	158	9.876.965,61	9.889.980,12	11.273.445,00
	2023, T3	RAVM	102	5.672.600,10	5.684.115,11	6.389.580,00
Total			487	30.320.211,57	30.347.747,86	34.340.221,00
DETS Ciocana	2024, T2	RAVM	11	637.163,16	667.129,27	727.827,00

		AVM MTender	2	80.266,00	80.266,00	-
	2024, T1	RAVM	40	1.412.355,22	1.412.355,22	1.550.795,00
		AVM MTender	1	177.014,16	177.014,16	-
	2023, T4	RAVM	40	819.492,04	820.760,90	958.111,00
	2023, T3	RAVM	56	2.064.247,18	2.071.824,57	2.449.468,00
Total			150	5.190.537,76	5.229.350,12	5.686.201,00
DETS Râșcani	2024, T2	RAVM	111	2.052.475,69	2.052.475,69	2.306.275,00
	2024, T1	RAVM	61	1.885.324,35	1.885.324,35	2.175.627,00
	2023, T4	RAVM	179	2.965.078,57	2.995.078,57	3.519.842,00
		AVM MTender	1	285.000,00	285.000,00	-
	2023, T3	RAVM	79	1.142.652,33	1.148.048,09	1.344.209,00
Total			431	8.330.530,94	8.365.926,70	9.345.953,00
Total general			1437	78.094.329,99	79.766.534,40	86.267.235,00

* RAVM - Achiziție de Valoare Mică prin metoda factură de plată sau contract direct; AVM MTender - Achiziție de Valoare Mică petrecută prin MTender

Anexa 2: Achizițiile de valoare mică raportate după termenul limită de Direcțiile educație din mun. Chișinău

An, Trimestru	Direcția de educație	Număr proceduri	Număr de AVM raportate după termen limită	% de AVM raportate după termen limită
2024, T1	DETS Râșcani	61	1	2%
Total			1	
2023, T4	DETS Centru	158	115	73%
	DETS Buiucani	33	22	67%
	DETS Râșcani	179	43	24%
Total			180	
2023, T3	DETS Ciocana	56	10	18%
	DETS Râșcani	79	5	6%
	DETS Centru	102	1	1%
	DETS Botanica	7	1	14%
	DGETS	45	1	2%
Total			18	

Anexa 3: Depășirea pragului legal prevăzut pentru achiziții de valoare mică, modalitatea contract direct de bunuri și servicii

An, Trimestru	Direcția de educație	Numărul de proceduri de achiziție de valoare mică, pentru care:		
		VE >150 mii lei	Pret fără TVA > 150 mii lei	Pret cu TVA > 180 mii lei
2024, T2	DGETS	3	3	3
	DETS Râșcani	2	2	2
	DETS Botanica	2	2	
	DETS Ciocana		1	
Total		7	8	5
2024, T1	DETS Ciocana	2	2	1
	DETS Botanica		1	
Total		2	3	1
2023, T4	DGETS	2	2	2
	DETS Centru	1	1	1
	DETS Râșcani	1	1	1
	DETS Buiucani	1	1	
	DETS Botanica	1	1	
Total		6	6	4
2023, T3	DGETS	9	9	7
	DETS Centru	3	3	1
	DETS Ciocana	1	1	1
Total		13	13	9
Total general		28	30	19

Anexe 4: Depășirea pragului legal prevăzut pentru achiziții de valoare mică de lucrări, modalitatea contract direct de lucrări

Trimestru	Direcția de educație	Numărul de proceduri de achiziție de valoare mică, pentru care:	
		VE > 200 mii lei	Preț fără TVA > 200 mii lei
2024, T1	DETS Centru	1	1
2023, T4	DETS Botanica	-	2
	DETS Centru	1	1
2023, T3	DETS Centru	2	2

Total general		4	6
----------------------	--	----------	----------

Anexe 5: Proceduri de achiziție de valoare mică, pentru care obiectul achiziției nu corespunde cu tipul de contract (lucrări sau servicii)

An, Trimestru	Direcția de educație	Numărul de proceduri AVM, pentru care obiectul achiziției nu corespunde cu tipul contractului
2024, T2	DETS Centru	1
	DETS Râșcani	1
2024, T1	DETS Centru	4
	DETS Botanica	1
	DETS Râșcani	1
2023, T4	DETS Centru	7
	DETS Râșcani	3
	DETS Botanica	2
2023, T3	DETS Buiucani	1
Total general		21

Anexa 6: Proceduri de achiziție de valoare mică cu indicatori de risc aferenți modului de aplicare a TVA

An, Trimestru	Direcția de educație	Numărul de proceduri AVM, pentru care	
		VE diferită de preț fărăTVA	VE = Preț cu TVA
2024, T2	DETS Buiucani	2	9
	DETS Botanica	-	3
	DETS Centru	-	17
	DGETS	1	24
	Total	3	53
2024, T1	DETS Centru	5	23
	DETS Buiucani	-	21
	DETS Botanica	2	4
	DGETS	1	3
	Total	8	51
2023, T4	DETS Centru	13	40
	DGETS	3	4
	DETS Buiucani	2	5
	DETS Botanica	2	3
	Total	20	52
2023, T3	DETS Centru	3	27
	DETS Buiucani	1	-
	DETS Botanica	1	3
	DGETS	-	26
	Total	5	56
Total general		36	212

Anexa 7: Lista agenților economici și a companiilor afiliate, cu care Direcțiile de educație din mun. Chișinău încheie sistematic contracte directe

Agentul economic	Direcția de educație	Nr. contracte	Valoare estimată, lei	Preț cu TVA, lei	Preț mediu per contract, lei
Lis Company SRL	DETS Centru	9	1.436.910,22	1.694.315,00	188.257,22
	DETS Buiucani	2	395.549,00	474.659,00	237.329,50
Total		11	1.832.459,22	2.168.974,00	197.179,45
Trust New SRL	DETS Centru	13	1.811.991,41	2.044.684,00	157.283,38
Ritm Cons SRL	DETS Centru	11	1.414.567,91	1.701.076,00	154.643,27
	DETS Buiucani	1	178.560,00	214.272,00	214.272,00
Total		25	1.593.127,91	1.915.348,00	159.612,33
SRL Anreal Cons	DETS Ciocana	1	5.844,30	7.013,00	7.013,00
	DETS Buiucani	3	382.337,66	458.808,00	152.936,00
	DETS Botanica	6	1.161.026,45	1.416.317,00	236.052,83
Total		10	1.549.208,41	1.882.138,00	188.213,80
Construct Tador SRL	DETS Centru	7	1.395.923,94	1.635.234,00	233.604,86
Set Service SRL	DETS Centru	14	1.365.827,24	1.614.230,00	115.302,14
SRL Stafolet	DETS Botanica	3	558.083,25	669.699,00	223.233,00
	DETS Ciocana	1	151.677,41	182.012,00	182.012,00
	DETS Buiucani	2	358.139,00	429.767,00	214.883,50
	DETS Centru	1	164.515,00	197.418,00	197.418,00
Total		28	1.232.414,66	1.478.896,00	211.270,86
Digital Art Construct SRL	DETS Centru	4	796.065,65	955.276,00	238.819,00
	DETS Buiucani	2	398.279,00	477.935,00	238.967,50
Total		6	1.194.344,65	1.433.211,00	238.868,50
Lisever Grup SRL	DETS Centru	4	764.541,78	917.449,00	229.362,25
	DETS Buiucani	1	191.132,00	229.358,00	229.358,00
Total		5	955.673,78	1.146.807,00	229.361,40
Pro Blizko Cons SRL	DETS Centru	5	779.975,89	816.559,00	163.311,80
	DETS Buiucani	1	143.700,00	143.700,00	143.700,00
Total		6	923.675,89	960.259,00	160.043,17
Ancriscom Service S.R.L	DETS Ciocana	2	365.765,32	438.918,00	219.459,00

	DETS Botanica	3	377.834,24	453.400,00	151.133,33
Total		5	743.599,56	892.318,00	178.463,60
Scorpan și Co SRL	DETS Centru	9	738.934,42	873.324,00	97.036,00
Renova Bro SRL	DETS Centru	5	820.289,66	860.268,00	172.053,60
Graficon-AV SRL	DETS Râșcani	5	640.721,00	804.865,00	160.973,00
Vipdrink SRL	DETS Centru	4	695.924,50	799.217,00	199.804,25
Gorodenco Cons SRL	DETS Centru	3	585.250,00	618.500,00	206.166,67
	DETS Buiucani	1	179.500,00	179.501,00	179.501,00
Total		27	764.750,00	798.001,00	199.500,25
Beloctan SRL	DGETS	3	445.499,15	534.599,00	178.199,67
	DETS Centru	1	199.825,00	239.790,00	239.790,00
Total		4	645.324,15	774.389,00	193.597,25
Rosivid Construct SRL	DETS Centru	3	566.427,47	679.711,00	226.570,33
	DETS Rîșcani	1	74.001,60	88.801,00	88.801,00
Total		4	640.429,07	768.512,00	192.128,00
Comp Tehno Service SRL	DETS Ciocana	1	100.000,00	120.000,00	120.000,00
	DETS Botanica	2	229.650,00	229.650,00	114.825,00
	DETS Centru	2	225.000,00	250.000,00	125.000,00
	DETS Buiucani	1	149.900,00	149.900,00	149.900,00
Total		6	704.550,00	749.550,00	124.925,00
Meșter Brav SRL	DETS Centru	3	597.883,00	717.460,00	239.153,33
Elinatcons SRL	DETS Rîșcani	2	308.326,95	369.992,00	184.996,00
	DGETS	2	279.601,39	335.521,00	167.760,50
Total		7	587.928,34	705.513,00	176.378,25
Eurogalex Prim	DETS Botanica	2	398.367,19	478.040,00	239.020,00
	DETS Buiucani	1	166.137,00	199.365,00	199.365,00
Total		3	564.504,19	677.405,00	225.801,67
Seliur SRL	DETS Centru	4	563.886,51	649.353,00	162.338,25
Datacons Service SRL	DETS Rîșcani	4	528.784,95	634.540,00	158.635,00
Lia Art Com SRL	DETS Centru	2	398.950,28	438.802,00	219.401,00
	DETS Buiucani	1	169.431,00	169.431,00	169.431,00
Total		11	568.381,28	608.233,00	202.744,33
Procriomax SRL	DETS Rîșcani	2	263.775,00	284.879,00	142.439,50
	DETS Botanica	1	144.825,00	156.375,00	156.375,00
	DETS Centru	1	148.687,00	160.545,00	160.545,00

Total		4	557.287,00	601.799,00	150.449,75
SRL Cristicom Service	DETS Buiucani	3	483.223,30	579.866,00	193.288,67
Nufăr Cia SRL	DETS Centru	4	382.209,65	382.208,00	95.552,00
	DETS Botanica	1	150.000,00	180.000,00	180.000,00
Total		8	532.209,65	562.208,00	112.441,60
Mobil Forum SRL	DETS Centru	4	463.217,42	555.862,00	138.965,50
Master Work SRL	DETS Centru	4	554.700,00	554.700,00	138.675,00
SC Tiluana SRL	DETS Ciocana	2	139.791,66	167.750,00	83.875,00
	DETS Centru	4	168.863,95	202.636,00	50.659,00
	DETS Buiucani	1	149.486,00	179.383,00	179.383,00
Total		27	458.141,61	549.769,00	78.538,43
Samoka SRL	DETS Centru	3	439.020,62	526.823,00	175.607,67
SRL Forco Group	DETS Botanica	2	399.652,91	479.583,00	239.791,50
SRL Divertis Service	DETS Botanica	2	399.076,76	478.892,00	239.446,00
Job Done Grup SRL	DETS Centru	4	478.570,00	478.570,00	119.642,50
Total		10			